BAYAN YANI

123

AĞUSTOS 2022 08 - 18 TL K.K.T.C: 20 TL.

Merkez Bankası Başkanı Kavcıoğlu: Son 10 Günü Çıkardığımızda, Son Bir Ayda En Az Değer Kaybeden Para Birimi Türk Lirası..

ISSN 2146-1384

Mehmet Ali & Akşamsefası

atilla atalay

SIDIKA

KIYMETLENDİR BENİ

- Sıdıka, biz biiç açtık böbeğim. Kumsalın işletmesini aldık. Esnaf olarak denize bakalak oluyor, kuma ve semte sahip çıkıyor, çıkıntılık yapanı dövüyoruz. Gelsene mayonu giyip, yaylı şezlong var. Denize sıfır VİP loca var, etrafı perdeli... Cıblak da yatılabilir yani...

- Kenar? Alo? Sensin di mi? Kaç zamandır aramıyordun. Ben de yeni bir varyantının piyasaya çıkmasını bekliyordum. Demek biiç işine girdin. Naapıyosun anlamadım yalnız, müsilaj olarak mı çalışıyosun denizde? Kara salyası olarak da başarılıydın aslında...

- Ama bak ama laf sokma noktasında kalbimi kırıyosun Sıdıka. Ben seni saygın bir kumsal esnafı olarak müessesemde denize girmeye davet ediyorum, sen ne şekil konuşmalarda bulunuyorsun. Şükürsüzlük almış başını gidiyor.

- Denizin müessesesi, tükkanı felan mı olur be? Deniz, kumsal herkesindir olm. Bulut işletmesi, rüzgar başbayiiliği felan da alsaydınız bari.

- İhalesi varsa, girilir, her türlü alınır Sıdıkacım. Sen o güzel kafanı bu işlere yorma. Bunlar karışık devlet millet, ekmek, delikanlılık, bekâ vesair meseleleleri. Giy bikinini gel müesseseye...

- İyi, tamam o zaman. Abimle babam da slip mayolarını giysin gelelim madem, Ehehe...

- Öyle mi diyosun? Saygı duyarım. Sıkıntı yok... Tabii ki de aylenle gelebilirsin Sıdıka. Zaten sana da bu yakışır. Yalnız müessesenin otoparkı yok, sadece biiçte şezlong işletmesi, inşaat taahhüd turizm aş şeklinde... Ruhsatı öyle aldık. Gelince arabayı mahallede bi boşluk bulursanız orıya park edickesiniz. Bir de tabii şey var, sokağın başındaki söğütlü evin oraya bırakmayın. Orda çok pis bir teyze oturuyo, Lombaklar Suç Örgütü'nden Öcal Lombak'ın halasıgilmiş. "Mahallenin, kumsalın sülalesini büktünüz çakalllar. Burda insan oturuyo, şu bu" şeklinde terbiyesiz kelimelerde bulunuyo. Halk bunun dutlarını mı yemiş ne. Bi de galiba bahçesine çocukları afedersin kakaya sokuyolarmış. Sıkıntı yapıyo yani. Halbuki, hür ticaret, halk pilajımıza denizden istifade etmeye geliyo, Ülkemizin otopark imkanları kısıt. Tabiki de senin oraya araba da konucak, dutlarını yirler, efendime söyliyeyim çocuk bu kakasınını da eder yani. Bakma sen, bir şey diyemiyoruz hür teşebbüs olaraktan, kadın biraz şey diye.

- "Teyzenin daha iri bi mafyadan arkası olmasa, püskürtürüz" diyosun...

- Aynen... Düzeltiyorum, "aynen" diil tabiiki de. Refleks olarak "aynen" dedim. Biliyosun cemiyetimizde "aynen, karşim, sıkıntı yok" kelimeleri artık bir nevi otomatikman kullanılıyor. Milletin dağarcığına temelli yuva yaptı. Dağarcık dedim de Sıdıka, tek gelsen daha iyi olur aslında. Arzu edersen ben seni gelip alayım. Şu an üstümde sadece şort tarzı bir mayo var... Ehem... Hemen gelirim, giyinir. Alırım seni, VİP locada gelecek yokmuş gibi... Ehem, denize girme noktasında.

- ...

- Sıdıkam bak sessiz kalıyosun, duyuyorum sinirli sinirli soluyosun, ısrarla Kenar'a burun kıvırma noktasında hareket ediyosun ama kaybeden sen olursun. Bu tren kaçıyor söyliyim. VİP olamadan milf olup gidicen.

- Hay dağarcığını ayılar ısırsın Kenar ya. Bunlar ne biçim laflar olm? Ağzından çıkanı kulağın duyuyo mu? Terbiyesiz herif... Lan bazen diyorum ki; ortada hakkaten de binip fersah fersah uzaklara gidilebilecek bi tren olsa... Ben o treni asla kaçırmazdım zaten.

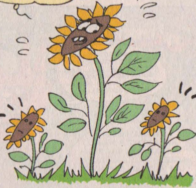
- Giden gitsin Sıdıka! Kimse kusura bakmasın. Biz kalanlarla yola devam ederim, ederiz yani. Bu Kenar'ı kıymetlendiremiyosan o senin kabahatin. Son kez söylüyorum: kıymetlendir beni Sıdıka.

- Tren ne ki, zaman makinesi lazım aslında. Bir binicen yüz yıl sonraya. Her halde geçicek bu ya. Tüm insanlık, gezegenin ağzına sıçmaya and içmiş her ulustan aç gözlü sekiz on oligarkın ve sen gibi bunların saçtığı kırıntıların peşinde zombi gibi birbirini yiyen gönüllü cahil kurnazların hakkından gelicek. Öyle olmalı. Evet evet bu bir dönem, tunç çağı filan gibi bir insanlık aşaması... Geçicek...

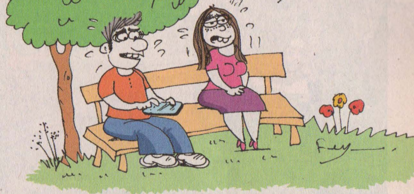
- Aynen... Dediğin doğru Sıdıka. Evet, bir zaman makinası olsa da pinsen. Çok değil beş on yıl sonraya gitsen de şu Kenar'ı bir görsen. Vaktiyle kıymetlendirme noktasında hareket etmeyip adeta eziklediğin bu mert, ekmeğinin peşinde, bileğine sağlam, her an vuruşmaya hazır ve fakat mıhafazakar, samiğmiyyet sevdalısı delikanlının alemlerde nası yükseldiğini bir görebilme imkanına kavuşsan. Bakma sen; şimdilik ufak bi kumsal çevirip içerden müdür ortaklı biiç olayına girdim. Tükkan daha çok içerden yol veren arkadaşların, bana yüzde iki felan düşüyo ama beş yılda gör ne yollar alıcak bu Kenar. Koy çeviricem ulan koy. Marinadır hoteldir, yükselicem. Olmuşu var. Benim neyim eksik? O zaman kafanı vuracak daş arıycan daş. Şimdi ört şu telefonu riyâkar kadın. Daha da arama beni. Elveda... Dırınım... "Soğn pişşmanlık neye yarar, her şeyin bedeli vaar, nereye kadaaaar"... Alo... Kapadın de mi? Kaparsın tabii. Bu da sana ders olsun sürtüş, düzeltiyorum, sürtük...

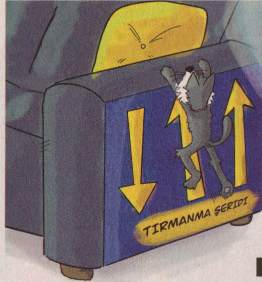
Dağ taş dertli... Yetersiz sulama tarımda verimi yarı yarıya düşürüyor.

Türkiye "Fakirlik ve Sosyal Eşitsizlik" endişesi taşıyan ülkeler arasında ilk sıralarda.

ZEYNEP HIZLISAYAR

ZEYNEP GARGİ

Mehmet Ali & Akşamsefası

SINIF BİLİNCİ

TAMAM, TIŞIKKIR EDERİM, TEPELERİ DAHA FAZLA KISALTMA, BENİ TOMBUL GÖSTERİYO...

AY! VALLA BEN DE AYNI MODEL İSTİYORUUM...

ÇOK GÜZELSİN BEYBİ...

HIH! KOKOŞ. AYNI KÖKÜME BENZEDİN...

ŞAK.. ŞAK.. ŞAKIRT!..

AY! SEN NE DİYOSUN BE SALAK ŞEY?

MUHATAP OLMA ŞU DELİYLE ŞEKERİM, AŞISI BİLE YOK ONUN...

HADİ BİLADER... KENDİ EVİN BARKIN YOK DİYE BİZE BULAŞMANIN LÜZUMU YOK!

DE GET LAN ZİBİDİ! SEN KÖŞKTE YAŞIYORSUN DA NOLUYO? ŞU KILIĞINA BAK! ZENGİNLERİN OYUNCAĞI OLMUŞSUNUZ HEPİNİZ.

HADDİNİ BİL SERSERİ! BAHÇEVANI ÇAĞIRIP VURDURTMA BOYNUNU BANA ŞİMDİ!

VURDURTSAN NE YAZAR SİVRİ KAFA? DELİ ERİK DERLER BANA BİR ÖLÜR BİN GELİRİM, CANIMIN İSTEDİĞİ YERDE DE BİTERİM...

AY YETER VALLA... KAVGA GÜRÜLTÜNÜZDEN KORU OLARAK Bİ KAFAMIZI ESTİREMEDİK. ŞU YANGINLI DÜNYADA NE ALIP VEREMEDİĞİNİZ VAR ANLAMADIM Kİ...

YANIYORUUUUZZ! HALKIM, UNUTMA BİZİ...

HI!! HAY AĞZIMDAN YEL ALAYDI... ORMAN YANMAYA BAŞLAMIŞ BİLE... BİZİM BÜTÜN YAŞLI AKRABALAR ORADA. AY KALBİM DAYANMAZ BU ACIYA HÜ..HÜ..

AĞLAMAYI BIRAK, ARTIK KENDİ KÖKÜNÜ KURTARMAYA BAK ŞOM AĞIZLI KORU! BAK! ALEVLER YAYILIYO. ZEYTİNLİKLER DE HIŞIRDAMAYA BAŞLADI...

SUSMA SUSTUKÇA SIRA SANA GELECEK!

AY HAKKAT SIRA BİZE GELİR Mİ EROL? KORKUYORUM...

Ee.. KORKUNUN YANMAYA FAYDASI YOK. MESELA YANGIN BANA KADAR GELDİ Mİ MECBUR BEN DE İLK SİZİ YAKACAM, SÖYLÜYİM...

HIH! SEN TEK BAŞINA ANCA CÜRMÜN KADAR YER YAKARSIN PİS ANARŞİST!.

SEN ZEYTİNLİKLERİN DEDİĞİNE BAKMA HAYATIM, ONLAR İYİCE SİYASETE DÖKTÜLER İŞİ, ORTALIĞI VELVELEYE VERMEKTEN BAŞKA İŞLERİ YOK. KÖŞK SAHİBİMİZ BİZE BİŞEY OLMASINA İZİN VERMEZ... BU SES NE YAHU?

TIRR!

KES KES, ÇABUK! ALEVLER BUNLARA SIÇRARSA, GİDER KOSKOCA KÖŞK VALLA...

TIIRRR! HARSS! HIRS! HASS! HIIRRR

PİII! KATLİAM! YANGIN KORUDA DURMUŞTU HALBUKİ, ÜZÜLDÜM VALLA...

aksoyezgi@gmail.com

Ezgi'nin Cinnet Kutusu

Ezgi Aksoy

- Eczacılar uyarıyor; ilaç tedariği azalıyor, katkı payları artıyor, ilaç bulmak zorlaşıyor. Ben de tam bu ortamda ilaç kullanmaya başladım. Hem de kalp ilacı. Bahtsızlığım buradan belli işte. Hayat bizi üzdü. Üzmeseydi iyiydi ama üzdü.
- Birkaç aydır bu köşeyi yapamıyor oluşumun sebebi de bu sevgili dostlar. Hastane gündemleri, tetkikler vs derken, espri yapacak gücü pek bulamamıştım kendimde. Geri geldim.
- Artık ilaç bulamazsak herkes bir şekilde başının çaresine bakacak. Eskiden eczacılar bir nevi umacı gibiydiler. Eğitimleri de ona göreydi. Şununla bunu karıştırıp ilaç yaparlardı. O sisteme dönmemiz lazım acil olarak yoksa işimiz yaş! Minare gölgesi, davul otu, ebegümeci falan açın bakın ne kadar kaynatılacak, hadi boş durmayın hadi!
- Bu arada bir de korona vaka sayıları artıyor. Ya dur sen de be kardeşim, zaten ortalık karışık. Biz burada normal, kronik hastalıkların ilaçlarını bulamamaktan, onları teşhis edip yazacak doktor bulamamaktan bahsediyoruz. Biz kendi ölümümüzü kendimiz yapıyoruz zaten sana gerek yok.

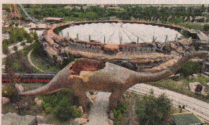
- Hoş, memlekette doktor da kalmayacak bu gidişle ama… Gidenler gidiyor, kalanları da öldürüyorlar. Herkes kendi doktorunu yapmayı da öğrensin diyeceğim ama bir doktor da kolay yetişmiyor. O zaman barnağına çöp batan barnağını kesmeyi göze alacak. Öğrenecek yani. Yapacak bir şey yok.
- Bulgar vatandaşları bundan böyle Türkiye'ye kimlikle girebilecekmiş. Geçenlerde Bulgar bi gazeteci arkadaşım mesaj attı, "**yazın Türkiye'ye gelmek çok zor oluyor, sonbaharda gelince ararım bi kahve içeriz, kahveler benden**" diyor. "**Sizin ev neredeydi,**" diyor, dedim "**şurada şöyle şuradan geliniyor**", cevaben "**biliyorum biliyorum**" diyor. Gelmiş önceden. Dedim içimden ya sabır ya selamet!
- Son zamanlardaki **Bulgar** akınlarında **Edirne** ve **Kırklareli**'ndeki eczaneler, stoklarında ilaç kalmamasından şikayet ediyordu. Bulgarlar hepsini alıyormuş. Ben olsam doktorlardan da götürürdüm birkaç tane, parasıyla değil mi. Zaten onların da gönlü var. Oldu bu iş!

- Türkiye 2001'de 543 milyon dolar atık ithal ederken 2021'de ithal edilen atığın değeri 14 milyar dolara ulaşmış. Yemin ediyorum mutasyona uğrayıp uyum sağladık biz bu ülkeye, başka türlü bu kadar risk faktörünün ortasında hayatta kalmamız mümkün değil. Belki zombi olmuşuzdur ve diğer ülkeler bizi karantinaya falan almıştır.

- **Boğaziçili** öğrencileri döven güvenlik görevlisine kampüste lojman verilmiş. Hah ne güzel işte! Her dayağa bir ev verilsin bence de. Lojman yetmezse öğretmenleri atarsınız nolcek. Zaten maaşları yük oluyodu devlete, öyle demişti milli eğitim bakanısı.
- **Melih Gökçek**, "benim zamanımda bu dinozorlar böyle değildi" demiş mi gerçekten ya? Çünkü demişse bi üç sene kadar buna gülmek istiyorum da.
- Ankara'nın dinozorlarına ne olacağına Ankaralılar karar versin demiş **Mansur Yavaş**. Ama yaaaaa… Ne olurdu sanki bize de sorsaydınız!

- İstanbul'da barınma sorunu eylülden itibaren kangrene dönüşecek gibi duruyor. Kiralar daha da artacak, ev almak isteyen alamayacak, bir şekilde almış olan satamayacak… İstanbul'u bize Allah sınav niyetine göndermiş. İstanbul fiyatlarını da Allah belirliyorsa demek ki.
- Fiyatları belirleyen Allah demiş diyanet. O zaman hükümetlere falan ne gerek var, istifa etsinler gitsin. Seçime meçime de gerek yok. Yannış mıyım?
- **Chirodectus maculatus** adlı bir tür deniz canlısı, **Papua Yeni Gine**'de ikinci kez görüntülenmiş. Yani bu görüntü, onun şimdiye kadarki ikinci görüntüsü. Ben de bazen arazi olmak istiyorum yeryüzünden aynen böyle. Öyle bir yere kaçayım ki cinsimin varlığı dahi unutulsun istiyorum. Ah ah.

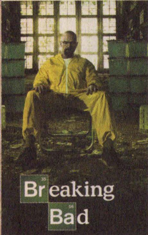

- Üniversite harçlarına yüzde 36 zam yapılmış. Aslında hiç gerek yoktu, zamsız haliyle de yeterince okuyamıyordu gençlerimiz.
- Bu kış domates en az 40 lira diyorlar. Allah'ım? Domates de mi?
- Atatürk'ün kurduğu Heybeliada Sanatoryumu'nun Diyanet'e tahsisini mahkeme iptal etmiş. Simülasyonda bir hata oldu galiba. Ama olsun, çok tenk yu yine de.
- **Bursa**'da bir belediye otobüsündeki kadınların ayaklarını cep telefonu ile çektiği iddia edilen kişiye otobüstekiler meydan dayağı atmış. Zaten bu taciz zinciri kırılırsa böyle böyle kırılacak. Herkeş kendi mahallesinin **vigilante**'si olacak başka yolu yok. Devlet bizi bu konuda sahipsiz kodu çünkü.
- Seçimde muhaliflerin adayı kim olacak acabağ meselesine bakışım şu kadar net: adaylara bakarım, o olmayana basa-

Mehmet Ali & Akşamsefası

rım oyu. Bu kadar.

- Dünya ciddi bir açlık kriziyle karşı karşıya. Bundan sonra her yıl yaz aylarından başlayarak bir sonraki senenin stoğundan yemeye başlayacağız. Fiyatlar bir de bunun için artacak yani. Yemin ediyorum bu günleri atlatabilirsek cennete premium üyelikle girmemiz lazım.
- Türkler, Meksika sınırından geçip ABD'ye sığınıyormuş. Çok fazla **Breaking Bad, Better Call Saul** falan izlediler tabi. Çünkü daha az maceralı yollar da denenebilirdi.

- **Marlboro**'yu üreten **Philip Morris** astım hastaları için fısfıs üreten **Vectura**'yı bir milyar sterline satın almış. Aha! Ders gibi hamle! **Kapitalizme giriş 1.0**

- Sabah başyazarı **Mehmet Barlas**, "Ukrayna olayı ibret olarak gözümüzün önünde dururken seçmenin hata yapacağını hiç tahmin etmiyorum," demiş. oooo... **Mehmet Barlas has entered the chat!**
- Türkiye'de gazetelerin tirajı son on yılda yüzde 60 azalmış. Gazeteci sayısı ise son beş yılda yüzde 40'a yakın azalmış. Hepsi gitti ninesinin köyünde tavuk besliyor. Bir kısmı da bizim gibi kafayı yedi oturuyor. Basın diye bir şey kalmadı artık. Bu da bunun tasdiki işte.
- Sosyal medyada **Bodrum**, **Çeşme** beach'lerinin adisyon fişleri dönüp duruyor. İki içki, üç lahmacun, bi su hop 40 bin lira... Biri de Ankara pavyonlarından birinin adisyonunu paylaşmış, hesap 47 bin lira. Çok samimi söylüyorum, bi günde yiyecek 47 bin liram olsa Ankara pavyonunu tercih ederim. En azından ortam daha deneysel.

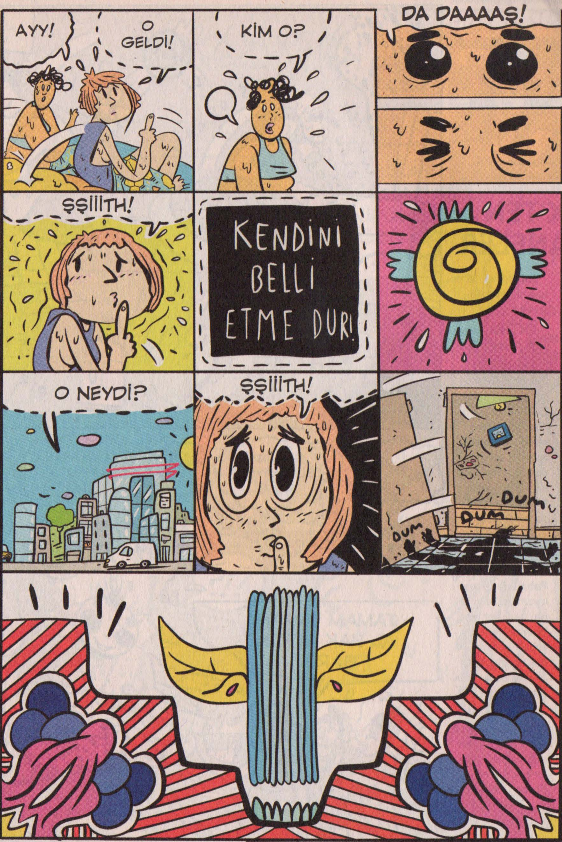

- Yapılan bir araştırmaya göre, en çok söylenen yalan, **"ben asla yalan söylemem"**miş. Bunu bulmak için gerçek-

ten de araştırma yapmanıza gerek var mıydı diye düşünüyorum şuan. Siz paraları bunlara mı harcıyorsunuz kuzum?

- **Tunus**'ta referandum yüzde 94 ile kabul edildi ve "**Tunus'un dini İslam'dır**" ibaresi anayasadan çıkarıldı. Tunus'a bak ya! Sinsi gibi orada iş çeviriyor. Biz daha ölmedik oğlum!
- **Birce Akalay**'a el sallıyorum buradan.

- Başıma bir şey gelmeyecekse, **Olena Zelensky**'nin **Vogue** kapağına çıkmasını çok distopik buluyorum. Onun tarafı bunun tarafı meselesi değil bu. Savaş var ya, insanlar ölüyor. First Lady'nin moda ikonluğu ve mevcut savaşın yıkıntılarının dekor olarak kullanıldığı kareler falan... Siz iyi misiniz arkadaş?

- **Papa Françis,** vaktiyle kilisenin katlettiği yerli halklardan özür dilemek için birtakım ziyaretlerde bulunuyor şu sıralar. Koskoca Katolik Kilisesi bile tükürdüğünü yalayabiliyor. Hayat gerçekten enteresan. Papalar, din adamları filan...
- Sevgili **İlhan İrem**'i kaybettik. İçim sızladı. Çok özgün ve çok

değerli bir müzisyendi. Böyle sanatçılar için hep söylediğim gibi; bizi biz yapanlardandı. Haliyle onlar gittikçe biz de eksiliyoruz. Çok özleyeceğiz...

Mehmet Ali & Akşamsefası

raziyeicoglu@gmail.com

PAPARAZZİYE

EX'TEN TANELER

- **EX** ilişkiler, iki sevilmeyenli denklemdir.
- **EX** yaslar, yaşta değil, ruhtadır.
- Bizi kesip, biçip, parçalayıp Vekâleten Kurban ettikleri bitmeyen zamlarda, **"Şeyimi keser yerim, kasaba minnet etmem"** atasözünün ete kemiğe büründüğü, **Next** zamanlardayız. Her insan bunu yaşamadan **EX** olmayacak gibi.
- Mecliste **Hayat Pahalılığı** konuşuluyormuş. Satın alınan zamlı her şeye **"hayat"** deniyor demek ki. Ama aynı hayatlar **EX** olurken bedavadan çok daha ucuz.
- Çeşitli, altı tane bozuk **EX** saatim bile, saat gibi çalışmazken, her hangi bir araç, gereçi **"saat gibi çalışıyor"** diye tanımlasan asla inanmam.
- **Haftada bir adet 19lt'lik aldığım, Aylık Damacana İçme Suyu**na ödediğim para, evde yıkandığım musluktan akıttığım su faturasından 4,5 kat fazla. **EX** su faturasına göre daha Zamlı gelen faturanın yanında inanılmaz olsun istesem de, dosdoğru bu.
- Markette, karpuz alıyor, yani **EX** zamanlara göre zamlardan kimse alamazken alabiliyor diye şımaran kadın gördüm.

Her ilişkinin; sana göre, **EX**'e göre ve kaçınılmaz durum olmak üzere üç taraflı acı gerçeği vardır.

- **EX**'im oldu, herkes boşandı. Babam göçtü, herkesin Babası **EX** oldu. Herkes ile ortak bir deva olması gerekirken, **"Damdan Düşeni Damdan Düşen Anlar"** ın da, **"seninki de bir şey mi?"** diye aşağılamaktan başka bir anlamı kalmadı ki.

Şimdilerde, birisinde varsa o sadece **EX** birinin varlığıdır, hepimizde yoksa, o yokluk hepimizin işte.

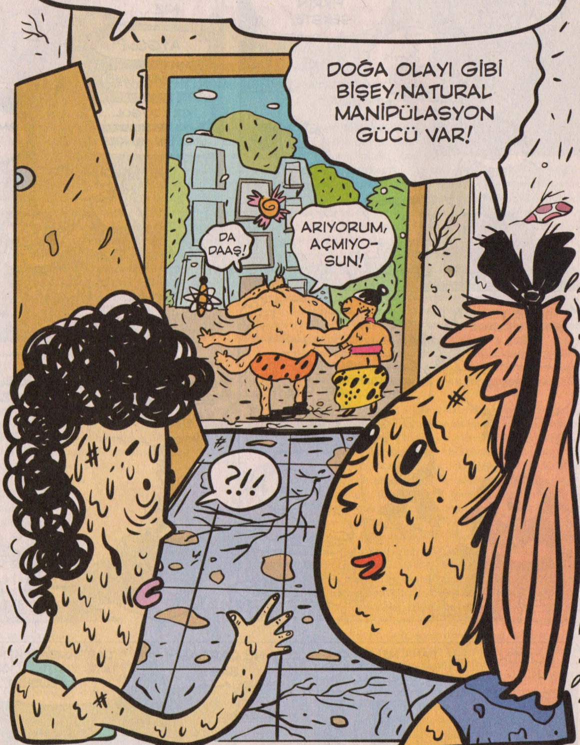
- **EX** hayatlar, artık **EX** hatalardır.
- Haber spikeri mikrofon uzattı. Ve **"Bayram alışverişi yapamamaktan burukluk duyuyorsunuz değil mi?"** dedi. Ve halktan biri dedikleri adamcağız yokluk heyecanı ile; **"Evet, Burur duyuyoruz."** diyerek dili şaştı. Sanırım **EX** bayramlarda Gurur duyuluyordu, duygu dönüşmesi yaşıyoruz toplumca.

● **NEXT** bir Buzdolabı satın almak, **EX** dolabın içini erzak ile doldurmaktan ve yaktığı elektrik faturasından daha ucuz.

Ekranlarda; **"Evliliğim süresince ben yanlış bir şey yapmadım"** diyor erkek. Ve **EX**'leri, aldattığı nikâhlı karısı ile birleşmiş el ele o kavgalı programa gelmiş adam, aldatmayı, başkasından çocuk yapmayı, sonra o kadınları da terk edip rahatsız etmeyi yanlış bir şeyden saymıyor anlaşılan.

● **EX**'ten, **NEXT**'ten, **EŞ**'ten, sevgi beklerdik, şimdilerde **Empati** bekliyoruz.

● **EX**'lerin zulmünden duygularıma sığınıyorum. Evliliğin **EX** olunca kimliğini kazanıyorsun, Babayı kaybedince resmen kimliğini kaybediyorsun.

● **Aynı Editör, EX Sahne, NEXT Demdeyiz ... 99'lu yıl;** "Sahneye çık!", "Aaa nasıl olur? Ben yapamam ki", "Espri defteri var ya.!", **2010'lu yıl;** "Dergiye yaz.!" "Ben yazar değilim ki","Sahnede anlattıklarını yazarsın işte!", **2020'li yıl;** "Türkiye'nin ilk kadın stand-up'çısısın tekrar sahneye çıksana.!", "Benim için çok geç artık ve bitti bu işler", "Dergide yazdıklarını anlatırsın işte!"... **Ve Bir Ay Sonra Aynı Editör;** "Sen bir psikiyatra çık, yardım alsana.!"... Geçen bu diyalog neticesinde, **Next** demde, bitmeyen yasımdan yılmış olmalılar ki, Haah tamam çıkayım da psikiyatrların hepsi sahnede, kime gideceğim **Acaba?** Ters psikoloji bu olsa gerek psikiyatra seyirci olmam lâzım..

Zaman öylece durur, Öyle bir geçer **EX** ki.

● **İnsan Kaymakları ...** diye bir iş alanı açılmış sanki bazı insanlar için. Biz bazı insanların haberi yok bu kaymaktan.

EX seninle manita olabilmek için dünyayı, seninle evlendikten sonra da, anası ve **NEXT** sevgili için seni yakar.

● Hayatıma **NEXT** biri girince ben çıkıyorum, **EX** olunca geri kendime geliyorum.

● **NEXT** demde, Umut etmek de olağanüstü bir yetenektir.

● Mesele **EX**'lerden ayrılıp özgür görünmek de değil, aklımızı özgürleştirmekte.

Mehmet Ali & Akşamsefası

Feyhan Güver

Prof. Dr. Şengül Hablemitoğlu
Hablemitoğlu Ankara Enstitüsü
iletisim@hablemitoglu.net

İKLİM DEĞİŞİMİ ve LGBTİQ+BİREYLER

"Bizi ayıran farklılıklarımız değidir. Farklılıklarımızı tanıma, kabul etme ve kutlama konusundaki yetersizliğimizdir."
Audre Lorde

Aşırı hava olaylarını hızlandırmaktan bulaşıcı hastalıkların yayılmasını hızlandırmaya kadar, iklim değişikliği dünya çapında insan sağlığı üzerinde etkili. İklim krizinin etkilerini yaşamımızın her alanında hissettiğimiz günler başladı. Krizi daha kötü bir seviyeye çıkmadan durduracak adımlar atmazsak, bu gezegendeki herkesin iklim değişikliğinin yükünü yaşayacağı zamanlar çok da uzak değil. Ancak bu değişimin etkisi henüz eşit olarak hissedilmiyor. Farklı ülkelerde giderek artan sayıda araştırma grupları, dünyanın en dezavantajlı insanlarının aynı zamanda iklim değişikliğinin sağlık etkilerine karşı en savunmasız ve uyum sağlama olasılığı en düşük olan kişiler olduğunu ortaya koyan çalışmalar yapıyorlar. Özellikle toplumun dezavantajlı kesimleri BIPOC (beyaz olmayan ve yerel ırkları tanımlamak için kullanılıyor) ve LGBTİQ+ toplulukların toplumsal cinsiyet etkisinden farklı olarak iklim krizinin neden olduğu ;

Hava ve su kirliliği
Yükselen deniz seviyeleri
Artan sıcaklıklar ve değişen hava olayları
Gıda güvensizliği

Plastik kirliliği gibi çevresel zararlardan orantısız şekilde etkilenecekleri öngörülüyor. Son birkaç yıldır bu konuda yayınlanan raporlar ve makaleler var. Bazılarını bu yazının sonunda paylaştım. Ancak artan riske rağmen, azınlık seslerinin iklim hareketin- den dışlanma olasılığı da çok yüksek. Halihazırda en savunmasız durumda olan insanlar, iklim değişikliğinin en büyük etkilerini yaşayacak olanlar. İklim değişikliği ırkçılık, klasisizm ve cinsiyetçi-likle kesişimselliği olan bir sorun. Düşük gelirli, BIPOC, LGBTİQ+ ve cinsiyete dayalı azınlıklar zaten gereksiz bir marjinalleştirme, haklarından mahrum etme ve ayrımcılık yüküyle karşı karşıyalar. Bu topluluklar dünyada en yetersiz hizmet alan kesimleri oluşturuyorlar ve iklim krizinin neden olduğu ciddi zararlardan kurtulmak için en az hazırlıksız olanlar da onlar. Bu orantısız etki, küresel düzeyde. LGBTİQ+ toplulukların küresel olarak yoksulluk oranı %21,6. LGBTİQ+ gençlerin evsizlik yaşama olasılığı, heteroseksüel akranlarına göre %120 daha fazla. Konut istikrarsızlığı, gıda güvensizliği ve genel refahla ilgili belirsizlik; aşırı yoksulluk ve evsizliğe katkıda bulunan faktörler ve iklim krizi tüm bunları şiddetlendiriyor.

Yükselen deniz seviyeleri ve zehirli hava kirleticiler nedeniyle, düşük gelirli topluluklar yaşayamaz hale geliyorlar. Aynı gruplar ve aileler, olumsuz sağlık etkilerinin yanı sıra zorunlu göç tehdidine karşı da savunmasızlar. Kirleticilere artan bir şekilde maruz kalmaktan kaynaklanabilecek sağlık sorunları arasında astım ve kanser yüksek düzeyde. Cinsel kimlik azınlıkları kendilerine yönelik artan sosyal baskılar nedeniyle sağlık eşitsizlikleri açısından büyük bir risk altındalar. Amerika'da Texas Üniversitesi'nde üç sosyolog tarafından yürütülen bir projede, özellikle çevresel etkilerin LGBTİQ+ bireylerin yaşadıkları sağlık eşitsizlikleri üzerindeki etkilerini ortaya koyan bilimsel araştırmaların eksik olduğu vurgulanıyor. Çalışma, LGBTİQ+ popülasyonlarının (örn. kanser, astım gibi hastalıklarda) yaşadıkları bazı sağlık eşitsizliklerinin çevresel etkilerle birleşebileceğini gösteriyor. Bulgular, sosyal baskıyı hastalığa dönüştüren psiko-davranışsal mekanizmaların ötesinde, çevresel mekanizmaları içerecek şekilde LGBTİQ+ sağlık eşitsizliklerini açıklamak için kavramsal çerçeveyi genişletme ihtiyacını da ortaya koyuyor. LGBTİQ+ bireylerin sağlık eşitsizliklerinin etiyolojisi açısından damgalama, marjinalleştirme, şiddet ve mağduriyet deneyimlerine yanıt olarak gelişen bazı psiko-davranışsal mekanizmaların çevresel etkilerle birlikte riskleri artırdığı belirtiliyor. Hatta depresyon, anksiyete ve intihar dahil olmak üzere bazı zihinsel sağlık sorunları ile sigara, alkol ve madde kullanımı, HIV enfeksiyo-nu, obezite, astım, kanser gibi hastalıklar için cinsel azınlık statüsünün (heteroseksüel statüye göre) karakterize edici olabilecek bir yere doğru gittiği de belirtilmekte. Ayrıca, dezavantajlılık nedeniyle önleyici sağlık hizmetlerine erişimin önündeki engellerin önemli ölçüde erken ölüm oranlarına dönüşebilme riski taşıdığı da belirtiliyor. Bu açık bir eşitsizliktir. Bu nedenle, psiko-davranışsal ve çevresel faktörler birlikte sağlık eşitsizliklerini şiddetlendirebileceğinden, LGBTİQ+ bireyler arasında kümülatif riskleri hesaba katan disiplinlerarası araştırmalara doğru bir geçiş çağrısında bulunulmaktadır.

LGBTİQ+ bireyler, dünyanın bazı bölgelerinde politikacılar ve toplum liderleri tarafından sistematik ve kasıtlı olarak damgalanmakta ve hedef gösterilmekteler. İklim değişikliğinin varlığını reddeden, ABD'nin Paris Anlaşması'ndan çıkarılmasını aktif olarak destekleyen ve ağır kirletici şirketlerin genişlemesini destekleyen güçler, dinci siyasetin sürdürüldüğü ülkeler, temel ihtiyaçların karşılanması ve sağlık hizmetlerine erişimde eşit haklara yönelik tehdit ve engel oluşturmaktadırlar. Bütün bunlardan bahsederken dünyadaki kadın hareketi ile birlikte LGBTİQ+ topluluklarının iklim değişikliği açısından en sadık ve güvenilir çevre aktivistleri olarak çaba gösterdiklerinin de altını çizmek gerekir. Çünkü, iklim değişikliğini önemsemek, queer kimliğinin radikal bir parçasıdır. Çevre de dahil olmak üzere herhangi bir azınlığa yönelik adaletsizliğin diğer tüm marjinal toplulukları tehdit ettiğini hatırlatan bir tarafı da vardır. Ayrıca, onur bayrağındaki yeşil şerit doğayı temsil eder. Bu şerit, queer olmanın doğanın tasarımında olduğunu ve onurun çevreyi desteklemesi gerektiğini vurgular. Örneğin, 2010 yılı Harris anketine göre, çevreciliğe kişisel bağlılık, ABD'de LGBTİQ+ topluluğunda heteroseksüel nüfusa göre daha belirgin olarak açıklanmaktadır. Kadın hareketinin, farklı cinsel kimliklerin ve çevreci aktivistlerin fonculukla suçlanarak düşmanlaştırılmasının, Türkiye'de bir Yeşiller Partisi'nin kurulamayışının nedenlerinden biri de budur belki. Ne dersiniz? Oysa baskı ve ayrımcılık karşıtı aktivizm, çeşitli kesişen baskı biçimleriyle karşı karşıya kalan insanların ve toplulukların desteklemesini dışlıyorsa anlamı yoktur. Bu nedenle, iklim değişikliğini ve sonuçlarını önlemek, bağnazlığı ve adaletsizliği sona erdirmeden mümkün değildir.

Yararlanılan Kaynaklar

https://www.carbonbrief.org/mapped-how-climate-change-disproportionately-affects-womens-health/
https://www.earthday.org/how-climate-change-affects-the-lgbtq-community/
https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5623125/

Mehmet Ali & Akşamsefası

Dr. Figen Demir Kardeş (Hunili Doktor)

UYUYAN GÜZEL

Çocukluğu Adile teyzesinin 'Uykudan Önce' kuşağındaki masallarıyla geçen biri olarak, ben masalları çok severim. E tabi şimdinin teknoloji çağındaki çocuklarına bu masalları okuyamaz, okutamazsınız. Beni büyüleyen masalları düşününce prensin külkedisine aşkına sevinip, kibritçi kız için üzülebilen; kötü cadıların hep kaybettiğini görüp iyiliğe inanan, kendisi küçük yüreği kocaman, hayal dünyası uçsuz bucaksız çocuklar oluşumuzun masallarla kesinlikle bir ilişkisi olmalı!

Dünya değişti, iyilikle kötülüğün savaşı ummadığımız galibiyetler aldı, aşklar bile değişti, kötü cadı tek kişiyi zehirlerken; 'tek adam' tüm toplumu zehirlemekten beter etti, gecekondular rezidansa döndü, sarayların şatafatı ise hiç değişmediği gibi, gitgide arttı.

Demem o ki, 'seni leylekler getirdi' masalına kahkahalarla gülen 3-5 yaş çocuklarımızın masal sevmesi için onları günümüze uyarlamam gerekti. Hatta bu uyarlama ile 7'den 70'e herkese hitâb eden masallar yazmış oldum.

Memleketin çoğunluğu 20 yıldır, kendine dayatılan bol yalan-dolan, entrikalı masallara inanmış, aralıksız uyuyor da benim masalıma mı inanmıycaklar allasen?? Buyrun bakalım, ilk uyarlama masalımı nasıl bulacaksınız?

Bir varmış bir yokmuş, evvel zaman içinde, tangalar mâbâd içinde, develer youtuber, pireler fenomen iken, ben ablamın şarjlı oyuncağını tıngır mıngır titreştirirken, zamanın birinde it ayağı yemiş gibi gezen bir prenses varmış. Devamlı gezer, tozar, gittiği her ülkeden story atar, like'ları sayar, binlerce selfi paylaşır, başka da bi bok yapmazmış. Annesi kraliçe bu duruma çok üzülür 'kızım biz eskiler ağzımızı kapatıp lokmamızı göstermeden yerdik ki, kimse görüp canı istemesin, ayıp olmasın! Sen yediğin- içtiğin, tabağının içinin bile foto'sunu koyuyosun, ayıp beyav' der, prensesin artık büyüyüp olgunlaşması için her gün dualar edermiş.

Bir gün prenses Afrika turuna çıkmış, seyahat dönüşü şoför havaalanından almış eve dönerlerken o, arabada uyuyakalmış. Şoför beklemiş, beklemiş, seslenmiş, dürtmüş, yok, bakmış prenses kış uykusuna yatmış ayılar gibi uyuyor, uyanmıyor; almış kucaklamış, arabadan çıkarmış. Prensesin maşallahı varmış, eşek ölüsü gibi ağır olunca şoför dinlenmek için onu yere yatırmış. Bunu gören halk çevreden toplanmaya başlamış; bu halk acayip gaza gelen, koyun gibi güdülebilen, aklını kullanmadan fikir sahibi oluveren garip insanlardan oluşuyormuş. Biri 'aaa kötü kalpli cadının büyüsü tutmuş, prensesimiz uyumuş, prens gelip onu öpene kadar uyanmıycaak' deyince, sürü piskolocisi içindeki halk başlamış 'aa evet prenses uyumuş, uyanmıycak, prens nerde ki, prenses yüz yıl uyuycak, uyumaktan götü şişceek' gibi sesler yükselmeye başlamış.

O sırada ordan geçen, o bölgeye yeni tayini çıkıp Aile Sağlığı Merkezi'ni kurmaya çalışan zavallı bi aile hekimi doktor beycaaz, kalabalığı görünce durmuş, olanları dinlemiş. 'Yaaaa bırakın allasen ne büyüsü, prenses devamlı göt gezdirirse olacağı buydu, Afrika'da çeçe sineği ısırmış, 'tripanosoma gambiense' paraziti bulaşmış ondan uyuyor, ilaç tedavisiyle düzelir tabi ki' deyince halk isyana devam etmiş: 'Bu adam şeytan, asalım! Tripanosoma diyo gambiense diyo, büyü müyü yalan diyo, ilaç verip prensesimizi öldürceeek' demiş içlerinden birisi, herkes de hazır tabi, yine gaza gelip bağırmaya başlamışlar.

O sırada ordan eşeğine ters binmiş garip tavırlarıyla Nasrettin Hoca geçiyomuş, doktor bey atlamış: 'Gel Nasrettin Hoca, sakalım yok ya bana inanmıyorlar, halk cahil, işleri güçleri hacıyla hocayla fetvayla, gel de sen söyle prenses acilen tedavi olmalı, öpücükle tedavi olur mu hiç??

Nasrettin Hoca dönmüş insanlara 'Keramet akılda fikirde, sakalda değildir evlatlar, koskoca doktor ne diyosa doğrudur. Adam ilaç diyo; benim sakalım var diye 'prensesi düterek uyandırcaksınız desem dütecek misiniz, olur mu yahuu' deyince insanlar sakinleşip aile hekiminin tedavisine izin vermişler.

Doktor bey ilaç verince prenses gözlerini açmış, göz göze geldikleri anda doktor prensese âşık olmuş muuu, tabi ki hayır!! Adamın işi gücü varmış, 'kalk kalk hadi bisürü poliklinik hastam bekliyo' deyince prenses 'aaa manyaaak, teorik olarak senin bana körkütük âşık olman gerekiyo bikereeem, oha filan oldum yaneee' diye ağzını geydirerek yerden kalmış ve 'sen doktorsan ben bu ülkenin prensesiyim, dövün şu hadsizi' diye bağırmış. O yıllar doktora saygı varmış, insanlar kendine şifa vermek için uğraşıp gece gündüz çalışan bu insanları sevip sayıyormuş. Halkın arasındaki o herkese gaz veren provakatör amca 'Biraz önce yerlerde sürünerek uyuyodun, doktor bey kurtardı seni, ne çabuk unuttun, biz doktora el kaldırmayız!' deyince ânında gaza gelen halk yine sloganlara başlamış 'doktora kalkan eller kırılsın', 'sağlıkta şiddete son!' diyerek ordan uzaklaşmışlar. Ama ülkede her tepki anlık, her duygu göstermelik, her beklenti geçici, her vaat hüsran olduğundan; sağlıkta şiddet yasası da masal olmuş, hem de ne bugüne ne de yarına uyarlanabilecek kadar acı gerçeklerle dolmuş!

Prenses olanlara acayip kızmış, ASM nin önünde dudağı önde miniş pozu verip selfi çekmiş, sanki az önce yaşadıkları, yaptıkları kendi değilmiş gibi 'Doktor candır' notuyla, kalp emocileriyle storysinde paylaşmış. Onu hayretler içinde izleyen Nasrettin Hoca' yla da selfi çekip altına 'ya tutarsa' yazmış.

Onlar muratlarına filan ermemiş, aile hekimi günde 100 hasta bakmaya; prenses de baba parasıyla göt gezdirmeye, mahalle yanarken saçını tarayıp paylaşmaya devam etmiş.

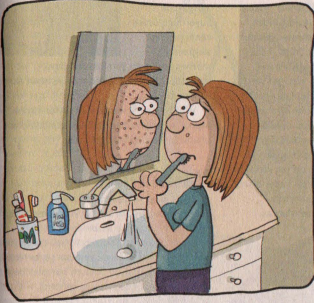
Söylemiştim size, Hunili Doktor'un günümüze uyarlamadığı masallar, biraz eksiktir...

HASTALIK HASTALIĞI

COVİD 1 HAFTA SÜRER, KORKUSU BİR KAÇ YIL!

@hizlisayar

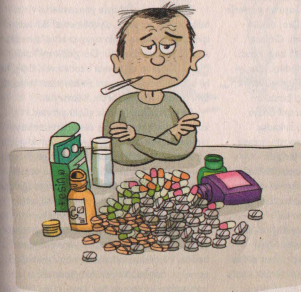

Hastalık Hastalığı, tıptaki adıyla hipokondriyasis, kişinin ciddi bir hastalığa yakalanma konusunda aşırı ve gereksiz endişe duyması durumudur. Bir hipokondriyak, yani hastalık hastası için, önemsiz bir sivilce, olsa olsa cilt kanseri belirtisidir. Hafif bir ateş ölümcül bir hastalığa dalalet ediyordur, ya da kabızlık mutlaka bağırsak kanserine bağlıdır. Saptadıkları herhangi bir fiziksel veya psikolojik bulgu hakkında gereğinden fazla alarma geçerler ve ciddi bir hastalıkları olduğunu düşünürler.

Normalde bir hastalıkla ilgili endişemiz varsa, gerekli test ve tetkikler yapılıp, bir sorun olmadığı doktor tarafından bildirildikten sonra rahatlarız. Fakat hastalık hastası kişide bu rahatlama olmaz. Hastalığının anlaşılamadığını, test sonuçlarının hatalı olduğunu düşünür, rahatlayamaz. Tanı konulmadıkça, stresi katlanarak çoğalır.

Hastalık hastalığı sıklıkla 20'li yaşlarda başlar ve tedavi edilmezse bir ömür sürebilir, kişiye hayatı zehir eder. Hastalıktan fobi düzeyinde korkar. Düzenli şekilde nabız kontrolü yapar, sorun olmamasına rağmen nabız- tansiyon ölçer, dışkılarını kontrol etme eğiliminde bulunur. Kimisi hastalıkla ilgili konuşmaktan korkar kaçınır, kimisi sürekli doktora gider. Ama her iki grubun da çevreleri, aileleri hastalık konusundan bıkar. Hipokondriyasis tek bir nedene bağlı gelişmez. Genetiğin önemli rolü vardır. Ayrıca aşırı koruyucu bakım verenler ve ailenin küçük sağlık sorunlarına aşırı odaklanması neden olabilir.

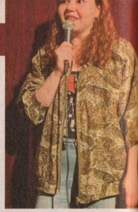
Tek bir nedeni olmadığı için tek bir tedavi yöntemi de yoktur. Öncelikle hastalıkla ilgili okumayı, internetten arama yapmayı, doktora gitmeyi bırakması istenir. Antidepresanlar kişinin kaygısını azaltabilir. Fakat asıl tedavi, hastalık hastalığının nedenine odaklanan psikoterapidir. Örneğin hastalıkla ilgili kaygının nedeni, kişinin bütün dikkatini bedenine yöneltmesi, duygusal yatırımını bedenine yapması ise, bu duruma neden olan geçmiş yaşantılar ve travmalar üzerinde çalışılmalıdır.

Çizen: İrfan Sayar

www.uskudar.edu.tr

Mehmet Ali & Akşamsefası

Leyla Ezgi Dinç leylaezgidinc@gmail.com

AHKAM GÜNEŞİ

Ekran Karardı ve Alkışlar

Virüs kelimesi hayatımıza yeniden ve uzunca bir süre gitmemecesine girdiğinde bu duruma çok çabuk adapte oldum. Çünkü virüslerle olan ahbaplığım biraz eskiye, üniversite yıllarına dayanıyor. Sözgelimi bir virüsün yetmez ama evetçi olup olmadığını bir bakışta anlayabilirim. Ve bilirim, iyi bir virüs kurbanını yalnızlığından ya da yeniden başlama isteğinden yakalar.

Gitme İsteği

Gençtim, nasıl olsa günü geldiğinde her şeyin orjinalini satın alabileceğime inanacak kadar gençtim. Korsanı kendime hak görüyordum. Hızlıydım da. Bir filmi kesin izlemek, hemen izlemek, indirmeden izlemek istiyordum. HDFilmCehennemi benim cennetimdi. Böyle bir insanın virüslerle kurduğu dostluğunun kadim olmasına şaşmamalı.

Günlerden bir gün *bahis* çalılıklarını yara yara filmime doğru yol alırken, tam by_Raskolnikov iyi seyirler dilemek üzereyken olanlar oldu. İşte o kocaman soruyla o gün karşılaştım: **"Amerika vatandaşı olmak ister misiniz?"** Ömrüm boyunca böyle havadan gelecek bir teklifi beklemem bir tarafa, dürüstlüğüme yenik düşmem işten bile değildi. Evet deyiverdim hemen, evet. Elbette isterim!

Gördüğünüz gibi bilgisayar virüsleri de tıpkı coronavirüs gibi insanı gitme isteğinden vuruyor. Dünya yansa fabrikanın çarklarını döndürmesi gereken mavi yakalıları saymazsak; evinde duramayıp sürekli gitmek, gitmek, gitmek isteyenler covid kapanına ilk kısılanlar olmuşlardı. Türkiye libido aromasına özdeş aşkın bitiverdiği, harcı psikolojik şiddetle karılmış bir ev; Amerikan rüyası uğruna tüm riskleri göze aldığım kıraathane; beni de bu hikayedeki eril figür gibi düşünebiliriz. Aslında tıklamamam gerektiğini biliyordum. Ama ya tutarsa? Ya gidiverişim, ya turnayı gözünden vuruşum böyle olacaktıysa? Risk alınacak gün bugünse ya? Umut, aptallığımdan bile büyüktü. Ve ben diğer seçenek Hayır olduğu için Evet'e tıkladım.

Sonra ekran karardı ve alkışlar.

Gaipten gelen coşkulu alkışları elimin uzandığı her boşluğa tıklayarak kapatmaya çalıştım. Olmadı. Sesin kaynağını bilmediğim için ondan kurtulamıyordum. Ses beni gün içinde kafasına göre yoklamaya başladı. Alkışı sevdiğime, dahası ondan kurtulmak istemediğime oracıkta karar verdim. Takribi dört sene sürecek bu dostluk işte böyle başladı.

Amerika vatandaşı olamamıştım belki ama hayatımdaki çok temel bir boşluk kendiliğinden doluvermişti. O sıralar minör başarılarla yetinmek zorunda kaldığımdan, alkışlanmaya değer bir hayat sürmediğimden yani, bu alkış beni avutuyordu. Misal. Hadi Leylacım diyordum hayatını değiştirmeye odanı toplamakla başla. Daha yattığım yerden kalkmadan şakşakşakşakşak. Beni onaylayan bir ses. Daima ve orada. İnsanlar diyorum bu ses için evleniyor, çocuk yapıyor, okullara gidiyor siyaset bilimi ve kamu yönetimi okuyup bir siyasi partinin gençlik kollarında aktif rol alıyor. Bense sırtıma pıt pıt yapan bu ele şans eseri kavuşmuş genç bir kadın olarak çok da fena biri olmadığıma inanmaya başlıyordum. Taa ki yakın arkadaşlarım

> **"Türkiye libido aromasına özdeş aşkın bitiverdiği, harcı psikolojik şiddetle karılmış bir ev; Amerikan rüyası uğruna tüm riskleri göze aldığım kıraathane; beni de bu hikayedeki eril figür gibi düşünebiliriz. Aslında tıklamamam gerektiğini biliyordum."**

durumu fark edene kadar.

Bizde toplanılan bir akşam. Bir şakam, bir analizim, ya da uçsuz bucaksız felsefe tarihi içinde eh meh sayılabilecek düşüncelerimden bilmem hangisine okkalı bir alkış geldi bilgisayarımın derinliklerinden. Şaşıran gözlerle bana bakan arkadaşlarıma döndüm, dedim korkmayın, her şeyin farkındayım. Onlara alkışın hoşuma gittiğini, bu zehirli bağı kendi irademle devam ettirdiğimi söyledim. Her iyi arkadaş gibi göz devirdiler ve dijital güvenlik önlemleriyle alakalı üşenti verici birtakım tavsiyelerde bulundular. Ama sırtını onaya dayamış bir ilişki biliyorsunuz ki arkadaş tavsiyesi geçirmez yeleğiyle aramızda dolaşır.

Bir süre direndim. Sonunda bir gün formatın kaçınılmaz olduğunu kabullendim. Bilgisayarımı üzerinde *"Bilgi ve cesaret dünyayı değiştirir!"* yazan bez çantama sokuşturdum ve format attığından emin olduğum bir telefoncuya teslim ettim. Çok sevdiğim bir sesten kurtuldum, ki kolay olmadı. Nasıl anlatsam, 280 lirayı karttan çektirirken dilbaz papağanımı vursun diye tuttuğum kiralık katile ödemesini yapıyormuş gibi hissediyordum. Şükürler olsun ki çağımız her kötü hissi çantanın derinliklerine sokuşturmanın bir yolunu buldurur insana. Ben de zaytgayztın buyurduğu üzere kendi kendini alkışlamayı meziyetten sayan yirmibirinci yüzyıl mutsuzlarından birine dönüşmeye niyet etmiş bulundum.

Ve böyle zamanlarda, yani şeyler rayına oturdu sandığınızda ne olur bilirsiniz. Aynen, onunla bir kez daha karşılaştık.

Yalnızlık

2020. Bilgi ve cesaretin dünyayı değiştiremediği yıllardan bir yıl. Gitme isteğim yerini kabullenişe ve akabinde koyu bir yalnızlığa bırakmış. Şakşakçı virüsü tanıştığımız yerde bulacağımı bilerek yine bir şeyleri kesin izlemek istedim. Eski dostum bu sefer beni şu sözlerle tongaya düşürmeye yeltendi. **"Çevrendeki yalnızlarla tanışmak ister misin?"** İnsanlığın değişmez yazgısı yalnızlıkkk falan diye homurdandım. Aslında isterim. Bak bu sorunun cevabı da aslında evet. Ancak. Bunun bir virüs olduğunu, ne olursa olsun açmamam gerektiğini kendime hatırlattım. Önüme kutucuk suretinde düşen bu cazip teklifi, yerinde bir kararlılıkla kapatmaya çalıştım. Kapatmaya çalışırken üzerine tıkladığım için de... Neticede açmış bulundum. Ekran karardı, bu sefer alkış malkış yoktu. İçinde tonla yazımın olduğu bilgisayarımı sonsuzluğa uğurlarken kapkaranlık bir ekranda kendi enayi yansımama bakakaldım. Kaybettiğim yazılarımı senelerce orada burada aradım, ve bulamadım. Kaybettiğim alkışı -yine senelerce- orada burada aradım, ne yalan söyleyeyim ara ara buldum da. Hiçbiri ilki kadar tat vermedi.

Bilgisayara hala böyle yöntemlerle virüs bulaştırmak mı kaldı, diyebilirsiniz? Bir kez işlemeye başlayan zihin susmaz ama, aynı zihin size şu soruyu da sorar. Dergicilik mi kaldı? Mesela. İkisinin de cevabı bence evet. Belki hala iyi bir adblockera da yeni mizah yazarlarına da aynı oranda ihtiyaç vardır. Bilemeyiz.

Aç parantez. Aslında güçlü şifreler kullanmayı öğrenebilmiş olsaydım bunların hiçbiri başıma gelmezdi. Ama ne var ki güçlü şifreler ağır bir gıyabı örtüyor gibi geldi hep. Dünyanın en büyük havaalanını inşa etmek, silahlara ve İkinci Dünya Savaşı'na gereğinden fazla ilgi duymak, okuduğun kitap sayısını bilmek, sebze yememekle övünmek, duygulardan kaçmak gibi sevimsiz çağrışımları vardı ve bunların hepsi aynı yere çıkıyordu bende. Neresinden bakarsan bak muhafaza etmekti, dogmatikti, erkekoğluerkekti, karşısında durduğum her şeydi sanki karmaşık şifre. Hayatı aşağı yukarı böyle dar bir pencereden görerek bu yaşıma kadar

gelebildim. Bundan daha dar› Hande Ataizi'nin magazincilerden kaçarken sıkıştığı pencere. Hiç unutamıyorum o pencereyi. Ömrüm yeterse Hande Ataizi'nin sıkıştığı pencerenin Saddam Hüseyin'in sığınağına açıldığı bir roman yazmak istiyorum. Unutmamak için buraya not düşeyim. Kapa parantez.

Dergicilik mi kaldı sorusuna geri dönelim. "Çok anlatasın varsa stand-up yap, podcast yap, çorbalar artık böyle kaynıyor, eline mikrofon alan komedyen, üç kitap karıştıran podcast yayıncısı oluyor" denebilir. Densin. Yemin ederim hepsini yapıyorum. İyi bir virüs gibi insanları yalnızlıklarından yakalamayı ben de elbette biliyorum. Tam çakal işi bunlar. Ağzın laf yapacak, konuyu hop oradan oraya bağlayacaksın, insan doğasına dair yazısız kuralları gözetecek ve sinir uçlarını nazikçe titreteceksin, samimiyet, göz teması, ikna kabiliyeti... Buradan bakınca Herbalifeci, Avoncu ya da ilaç mümessili olmanın ön koşulu ile mizahçı olmanın ön koşulu aynı gibi duruyor. Bunu biraz düşünün, ben de düşüneceğim.

Tüm yazılarımı kaybettiğim gün iyice emin oldum, ben basılı olmayan yazıya yazı demem. Gasteye çıkılmayan bir şöhret gözümde yok hükmündedir. Ben zaten hala fiş biriktiriyor, her şeyin çıktısını alıyor, kripto varlığa inanmıyor, kindle ve kağıt pipet kullanamıyorum. Doğaya zarar verirken yüzü hiç kızarmayanlar yarışması düzenlense Cengiz Holding ve ben finale kalırdık. Hande Ataizi'nin sıkıştığı pencerenin Saddam Hüseyin'in sığınağına açıldığı romanım basılır ve çok satarsa, Azerbaycan'dan 12 puan gelir ve hoca da sözlüme 100/100 verirse, bir de liyakat varsa birinci bile olabilirim. Kısacası bence her şeyi kağıda basmalıyız.

Hem alkışın bünyeye doğrudan nüfuz ettiği mecralarda, mesela sahnede kimse iki gün önce sevdiğiniz birini kaybettiğinizle ilgilenmez. Ya da rahminizin "doğurmeyceng mi?" diye kan ağlamaya tam da o an karar verişiyle. Orada benim rahmimin neden Ege şivesi var diye düşünmeye vaktiniz olmaz. Ama yazıda tüm bunlar üzerine sesli düşünülebilir gibi geliyor. Sahnede bu bilginin üzerine şaka yapmam gerekirdi, podcastte ise gönüllere su serpen bir sonuca varmam. Ama bakın burada lök diye ortaya bırakıyorum bu bilgiyi: Alkışın her zaman bir bedeli var.

Ve benim de alkışa değil sağlam kalemlerin finale kalacağına inanmaya ihtiyacım var. Günlerden bir gün bunu bilecek kadar yetişkindim. Üstelik hiç acelem yoktu. İşte o kocaman soruyla o gün karşılaştım: **"Leman'da yazmak ister misin?"** Evet deyiverdim hemen. Evet. Elbette isterim!

Sonrasını biliyorsunuz. Ekran karardı ve alkışlar.

BEN BU HİKAYEYİ BİN YIL HERKESE ANLATTIM! "NASIL YA NASIL YEMİŞ" DİYENLERE İŞTE NOR-MAL YEMİŞ DİYORDUM! ONU BİR DAHA GÖRDÜ-ĞÜMDE SORDUM, SORMAZ OLAYDIM!

Mehmet Ali & Akşamsefası

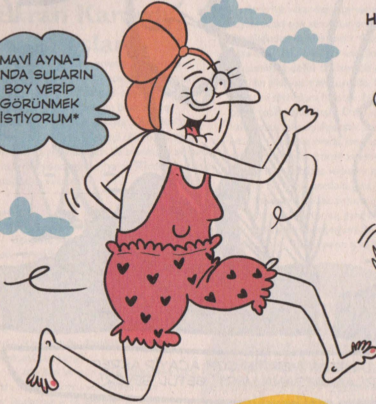

FETİYE İLE YAZ ÖZEL

İpek Özsüslü

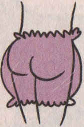
TATİLE GİTMEYE HAZIR MISINIZ? PEKİ VALİZİNİZ HAZIR MI? TATİL VALİZİNDE NELER Mİ OLMALI?

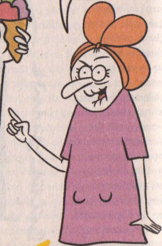

BİR TANE TÜLDEN 'BU GECE ŞANSIM VAR DONU' VE DİŞ BARDAĞI KOYMAYI UNUTMAYIN..

*Nazım Hikmet

SEVGİLİ KADINLAR OTOSTOPLA GİDECEKSENİZ ÇOK ÇOK DİKKATLİ OLUN..

GÜNEŞ KREMİ SÜRMEDEN GÜNEŞE ÇIKMAYIN..UNUTTUYSANIZ DA DERT ETME-YİN.. HEMEN KREMLİ BİRİNE YANAŞIN..

Mehmet Ali & Akşamsefası

Şeker Kamışından Steviaya, Sömürünün Tatlı Tarihi

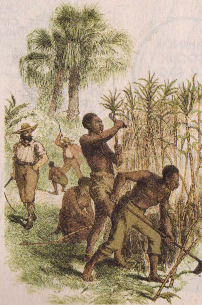

Ezgi Aksoy
aksoyezgi@gmail.com

İnsanlığın tarım, ticaret ve sömürü tarihinde şeker kadar yer tutan çok az hammadde var. İnsan sağlığı için neredeyse hiçbir katkısı olmayan, hatta pek çok yan etkisi ve zararı bulunan böylesi bir maddenin, tahıllar ve pirinçten sonra dünyada en çok üretilen üçüncü mahsul olmasına inanmak zor. Evet, kahveden de soyadan da daha çok üretiliyor şeker. Şeker kamışı ve şeker pancarı tarlaları tüm dünyada neredeyse 27 milyon hektar alana yayılıyor. Çünkü bütün abur cubur ve işlenmiş gıda sektörü başlı başına bu beyaz tozun eşsiz varlığına dayanıyor. Yani "**Dune**" evreninde "**baharat**" neyse, bizde de şeker o… Hatta belki petrolden bile çok "baharat"ın yerini tutuyor şeker. Tabi bir farkla, bu evrende şeker, obeziteden diyabete, demanstan kalp hastalıklarına kadar pek çok bulaşıcı olmayan kronik hastalığın birincil sebebi. Dünya nüfusunun bilim insanlarının deyimiyle "**bulaşıcı olmayan kronik hastalıklar salgını**" ile yüzleşmek zorunda kalmasının da müsebbibi. Neden mi? Çünkü şeker denilince tadından da tatlı gelen bir şey var; **kâr ya Resulullah!**

Şeker, insanoğlunun kendini mahvetmek için bulduğu ilk keyif verici madde olabilir. Doğada çeşitli sebze, meyve (orijinal meyvelerin şeker oranı günümüzdeki kültür meyvelerinden en az on kat daha azdı), yeşillik ve yemişlerde eser miktarda bulunan, yüksek dozlarda alınması insan vücudu için toksik etki yaratan, zaten orijinal haliyle bunun neredeyse imkansız olduğu bir besindir şeker. Homo erektusun home sapiense doğru evrimleşme sürecine neredeyse hiç katkısı olmamış, hatta bu yoksunluk nedeniyle evrim süreci ilerlemesi gerektiği gibi ilerlemiş ve insan soyu beynini bu günkü boyutlarına kadar geliştirebilmiş. Ta ki bir gün yerleşik hayata geçip kendini zehirlemeye karar verene kadar.

Şeker, insanlık tarihinin en eski ticaret hammaddelerinden de biri. Şeker kamışı tarımının bundan on bin yıl kadar önce, insanoğlu yerleşik hayata geçtikten kısa bir süre sonra başladığı düşünülüyor. Aslında bazı bilim insanları, şeker kamışının insan diyetine **kazara** girdiği görüşünde. Çünkü şeker kamışı ilk başlarda sadece besi hayvanlarını hızlıca şişmanlatmak için kullanılan bir yem olarak vardı. Hayvancılık yapan ilk insanların da zaman zaman bu kamışları kemirdiği, yoğun glukoz içeriği yüzünden "**sugar high**" denilen "**şeker kafası**"nı yaşadığı ve kısa sürede şeker kamışının değerli bir ticari maddeye dönüştüğü düşünülüyor. Başka bir deyişle, şeker gerçekten de tarihin ilk kokaini. Pudra şekeriyle işi olanları boşuna horlamış olabiliriz yani!

Şeker tarımıyla ilgili ilk bulgular, şekerin evcilleştirilmesinin ilk olarak **Güneydoğu Asya**'da başladığını gösteriyor. Oradan, 3500 yıl kadar önce, **Doğu Pasifik** ve **Polinezya** bölgesine ulaştığı düşünülüyor. Tarihin ilk rafine şekerine dair bulgulara ise **Hindistan**'da rastlanıyor. Hem de bundan 2500 yıl öncesinde. Kısa sürede bu tekniğin önce **Çin**'e, oradan baharat yolu rotası üzerinden **Pers Krallığı**'na ve oradan da **İslam uygarlığına** ulaştığı kaydedilmiş. Rafine şekerin ve şekeri rafine etme tekniğinin **Akdeniz uygarlığına** 13. yüzyıl civarında ulaştığı genel olarak kabul gören bir görüş.

Avrupa'nın kendini olası her türlü ilerlemeye kapadığı ve karanlık çağları yaşadığı bu dönemde

şeker, zenginlerin sofralarını özel günlerde süsleyen ve çok ender bulunan pahalı bir baharat olarak biliniyor. En zenginlerin dahi günlük tüketemediği ve yoksul halkın muhtemelen tadını bile bilmediği bir baharat bu. Bazı kaynaklarda **"tatlı tuz"** olarak geçiyor.

İşte bu tatlı tuz; Amerika kıtasının keşfedildiği, bağnazlığın dipsiz kuyusunda kıvranmakta olan Avrupa'ya yepyeni ticaret rotaları ve sömürülecek yepyeni kaynaklar sunduğu keşifler çağında, en az bakır ve altın kadar emperyalizmi harlamış, soylu ve sömüren sınıfı sanayi devrimine kadar taşımış ve bildiğimiz anlamıyla kapitalizmi doğurmuş en değerli maddelerdendir. Günlük hayattaki yeri ve önemi göz önüne alındığında, **II. Dünya Savaşı** sonrasında yepyeni sektörler doğurması ve dünya nüfusunu bir kasırga gibi ele geçirmesi düşünüldüğünde, kapitalizm tarihi için kapitalin kendinden sonra en değerli hammadde diyebiliriz kendisi için. Öyle ki dünya ticaretinin yüzde 10'u, şeker ekonomisine dayalı. Bu korkunç bir rakam.

Bütün zararları bilinmesine rağmen ısrarla üretildi, üstüne birbirine entegre sektörler ve koskoca bir yaşam şekli inşa edildi ve soframızdaki yeri her şeyden önce geldi. Sadece Amerika'da 21 bin şirket, şekere dayalı işlenmiş gıda sektöründe faaliyet gösteriyor ve bu şirketlerin toplam değeri 750 milyar dolar. Böyle düşünüldüğünde, dünya denen adanın 27 milyon hektarına şeker ekmişiz çok mu?

Kristal Şeker ve Latin Amerika'nın Kesilen İlk Damarları

Latin Amerika'da ilk şeker tarımı, şeker tarımının olası potansiyelini keşfeden Portekizli kafişler tarafından 15. yüzyılda Brezilya'da yapılmaya başlanıyor. O sıralarda Brezilya'da köle bazlı ve büyük ölçüde tarıma dayalı bir ticaret ekonomisi oturtulmuş. Yani şartlar son derece müsait.

Afrika'dan gemilerle taşınan yüz binlerce zenci, Brezilya'nın kesilen tropik ormanlarının yerine açılan tarlalarda şeker kamışı budayarak bir ömür geçirirlerken, tatlı tuz giderek daha çok insana ulaşan bir baharata dönüşüyor. Brezilya'da başlayan şeker kamışı tarımı, bir süre sonra **Karayip Adaları**'na da sıçrıyor. Çünkü bölgenin iklim koşulları şeker kamışı yetiştirmek için mükemmel koşullara sahip. İşte bu hamle, sömürülen ülkeleri sömürenlere şeker üreten birer fabrikaya çevirirken, özellikle **Batı Avrupa**'da meşhur **"şeker salgını"**'nın patlak vermesine sebep oluyor. O günden sonra hiçbir şey eskisi gibi olmuyor artık. Ne Avrupa için ne Amerika kıtası için ne de insanlık tarihi için. Tatlı tarifleri, pastalar, kekler, tatlı yemekler, Avrupa soylularının ve aristokratlarının masalarını süslemeye başlıyor. Soylular hem mecazi anlamda hem de gerçek anlamında semirirken, Karayiplerde köleler açlıktan can veriyor. Ve sömürünün tarihi, olanca tatlılığıyla yazılmaya devam ediyor.

Şeker, Avrupa'da bir çılgınlığa ve devasa bir ticarete dönüştükten sonra, 16. ve 18. yüzyıllar arasında 12 milyondan fazla insanın köle olarak Afrika kıtasından Brezilya'ya ve Karayiplere getirilmesine ve şeker kamışı tarlalarında çalıştırılmasına sebep oldu. Bu yolculuk, uzun ve son derece zordu. Üstelik taşınan köleler arasında ölüm oranı yüzde 25 civarındaydı. Ama neticede Afrika köle doluydu ve bu ölümlere sadece ticari kayıp olarak bakılıyordu. Çünkü şeker artık parlayan ve gelecek vaat eden bir sektördü ve kırbacı elinde tutanları zengin ediyordu.

Şekerin Avrupa'da soyluların ara bir tüketebildiği özel bir baharat olduğu günlerden herkesin çılgınlarcasına tükettiği sıradan bir gıdaya dönüşmesi arasında geçen 300-400 yıllık sürede Avrupa ve Amerika'da bankacılık, silah, tütün ve maden sektörü de gelişti. Bunların hepsi birbirine entegre gelişen devasa bir çarkın dişlileriydiler ve şeker olmadan var olmaları mümkün değildi artık.

Latin Amerika'daki şeker üretimi şeker kamışı ile sınırlı kalmadı ve başta muz olmak üzere, pek çok tatlı meyve de sektöre dahil oldu. Ama özellikle kamış ve muz, Latin Amerika'da kendi alt kültürünü yaratan, bugün **"muz cumhuriyetleri"** olarak bilinen **Orta Amerika** ülkelerinde sömürünün insan sömürüsünden toprak sömürüsüne, doğal kaynak sömürüsünden koskoca ülkeleri yekpare muz tarlalarına dönüştüren ve milyonlarca insanı üstünde yaşadıkları bereketli topraklarda dışarıdan gelecek bir kap tahıla muhtaç eden bir kapana hapseden sistem sömürüsüne kadar uzanan bir yelpazede genişlemesine sebebiyet veren birincil ürünlerdir.

Bugün marketten aldığımız ve içinde şeker içeren herhangi bir ürün, Latin Amerika kıtasındaki bu kanlı tarih yazılmamış olsaydı, o raflarda bulunmayacaktı. Yediğimiz her bir çikolata, bisküvi, içinde şeker şurubu bulunan herhangi bir gıda için, bir zamanlar Karayip Adalarında Afrikalı bir köle, aç kaldı, dayak yedi, vaktinden önce öldü. Bu; laf ebeliği ya da söz sanatı değil, bizzat gerçeğin daniskasıdır.

Yeni Şeker: Stevia

II. Dünya Savaşından sonra rafine şeker sektörü seviye atladı; şeker, ultra işlenmiş gıdalar ve ultra rafine şekerler/karbonhidratlar olarak hayatımıza girdi. Doktorların reklamlarda akciğer sağlığı için sigara önerdiği, şeker üstüne şeker arasına şeker konularak üretilen toksik içerikli gıdaların sağlıklı besinler olarak pazarlandığı karanlık yıllardı. Tütün tröstleri, henüz sigaranın akciğer kanseri yaptığı gerçeğini reddediyor ve aksini ispatlamaya yönelik araştırmalara servet akıtıyordu. Aynı şekilde şeker sektörü de gerçeği bildiği halde rafine şekerin tip II diyabet başta olmak üzere, sigara ile birlikte kalp hastalıklarının birincil sebebi olduğu gerçeğini reddetmiş ve suçu doymamış yağların üstüne atmıştı.

Bu kuyruklu yalanın ortaya çıkması için neredeyse yetmiş yıl geçmesi gerekti. Geçen bu sürede dünya daha şişman bir yer artık. Obezite, özellikle gelişmiş ülkelerde sağlığı tehdit eden en büyük sorunlardan biri. İşlenmiş gıdalar ve rafine şekerin bağımlılık yapıcı etkisi yüzünden oluşan yeme bozuklukları, psikolojik hastalıklar da cabası elbette. Bu nedenle şeker tröstleri, şekere alternatif bir madde arayışına girdiler. Çünkü oluşan toplumsal baskıya karşılık, "bakın biz bunu da üretiyoruz" diyebilmek istiyorlardı. Sigara şirketlerinin kanser ilacı üreten ilaç firmalarına yatırım yapması gibi, şeker devleri de stevia gibi doğal tatlandırıcılara yatırım yapmayı seçtiler. Ama yine bildikleri tek yol olan yağma ve talanla…

Stevia aslında Brezilya doğasına özel bir bitki. **"Şeker Otu"** olarak da geçiyor ve yaprakları şekerden 250-300 kat daha tatlı olmasına rağmen, vücutta glukoz gibi işlenmiyor. Yani şekerden çok daha az zarar veriyor. Dolayısıyla çok daha karlı bir yatırım. Ama aç gözlü şirketlerin yanlış politikaları sebebiyle Brezilya'da vahşi stevia bitkisinin soyu ne yazık ki tükendi. Çok uluslu ve aç gözlü şirketlerin bu yaklaşımına **"bio korsanlık"** deniyor günümüzde.

Stevia artık sadece klon tohumlardan, şirket malı tarlalarda, kontrollü şekilde üretilen bir ürün. Üstelik şeker tröstleri, steviayı da rafine etmenin ve beyaz bir toz haline getirmenin yolunu buldular. Kamıştan damıtılan rafine şeker gibi, kokadan damıtılan rafine kokain gibi, stevia da artık beyaz bir toz. Geçmiş olsun nur topu gibi yeni sektörümüz…

Mehmet Ali & Akşamsefası

NEGATİF ÇIKTIM!

Betül Yılmaz

#BAŞARININ SIRRI, HER GÜN TEKRAR EDİYOR OLMAKTAN GEÇER!

BAYAN YANI

2022 -08- AĞUSTOS
Aylık yaygın süreli yerel yayındır.
BD Basın Yayın Tic. Ltd. Şti. adına
Sahibi ve Yazışleri Müdürü
Tuncay Akgün

Renklendirme Editörü
Fikret Özdemir
Grafik Düzenleme
Cebrail Okcu

Müessese Müdürü: Ali Yavuz
Abonelik: Aysun Öztürk
ADRES: Duatepe Sok. No:16
Yeldeğirmeni/Kadıköy
TEL: (0212) 292 94 50

FAX: (0212) 251 57 54
BASKI: LeMan Ofset
(0212) 858 00 93
DAĞITIM: Turkuaz Dağıtım
Paz. A.Ş. (0212) 249 91 13

ARTIK UYURKEN BANA SARILMIYORSUN!

ÇOK SICAK NE YAPAYIM?!

İLK SEVGİLİ OLDUĞUMUZDA YİNE AĞUSTOSTU!

İKLİM DEĞİŞİMİ İŞTE. 6 SENEDE KARBON SALINIMI NE KADAR ARTTI DÜŞÜN!

SUS VE UYU BİLAL!

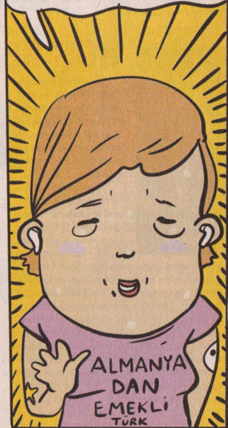

TURU

ŞEHİRİN İÇİNDE TAYNİ HAUSMUŞ BU!

NABER GELECEĞİ OLMAYANLAR?

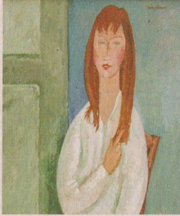
Mehmet Ali & Akşamsefası

INTRO'YU ATLA(MA) Ayşegül Damla Arslan

-Ya sen çok iyisin.

+Merhaba, oryantasyonumuza hoş geldiniz ☺ Size kendimle ilgili acı gerçekleri anlatmadan önce lütfen 3 kere derin derin nefes alıp, gevşeyiniz. Nefes al, nefes ver...

Size sunulan Introyu atlamanızı önermem. Sürekli dizi izleyen bir toplum olarak "amannnnn atla" butonunu birkaç seferliğine kullanmayın. Kimler oynuyor, nasıl bir jenerik müziği var bir bakın bakalım etkilenecek misiniz. İnsanlar da kendileri hakkında sizin verdiğiniz pozitif reaksiyona negatife yakın reaksiyon veriyorlarsa onların da sözünü kulak ardı etmeyin mesela.

Ama ediyorsunuz.

Hem butonu her bölümde kullanıp, hem de size söylenilenleri dinlemiyorsunuz. Bu ne beden olumlaması bu ne glütensiz beslenme. Gün sonunda faturayı karşı tarafa kesmek kolay. Çünkü cebinizde akrep var. "Sen çok rerörösün" "senin de kulakların sağır değilse bile temporal lobunda problem var" demek caiz midir değil midir? Size yamuk yapanların üstüne bilimle gitmenizi salık veririm. Çok daha kafa karıştırıcı oluyor. Bu sayede hem kendinizi geliştirirsiniz, hem de belki karşı tarafı. Sanmıyorum ama deneyin yine de. Belki böyle böyle toplumumuzu muasır medeniyetler seviyesine taşıyabiliriz.

Hahahahah.

Neyse.

Cevap talep edilen soruya cevap vermeyenlerin de cebinde akrep var. Parmakları tuşlara basmıyor, akrep sokup şişirmiş, parmak pert. Aman aman, çok canınız yandı mı? Kıyamam. Asilliğimden ödün verdiğim tek nokta soruma cevap alamadığım zaman oluyor.

-Gökyüzündeki o şey de ne, bir ebabil, bir güvercin, bir jet! Aaaa hayır o Çirkef Kadın!

SERVİSİMİZ UMUR DIŞIDIR

Ayşegül Vs. Damla

Öyle zamanları yaşadıktan ve o anda çirkefe dönüştükten sonra kanıma umursuzluk karışıyor. Nasıl umursamıyorum ama anlatamam. O kadar güzel ki, sarhoş gibiyim, sanki sinirlenen ben değilmişim gibi. Her şeyin ateş pahası olduğu bu dönemi böyle bedavadan sarhoş olarak geçirebilmem müthiş bir şey değil mi?

Gittiğim yol yanlış da değil ha, hani yolumuz yol değil ama yine de her şey çok güzel gibi... yok öyle bir şey. Doğru, dosdoğru bir yol. Kendi bildiğinizden asla şaşmayın. Hadsize had bildiriyoruz çünkü.

Ama bazen de tam tersi olabiliyor. She-ra güç bende artık! Hep bende aslında.

Tam teşekküllü hastane gibi kafamın içi. Derdime derman olabileceğim –ki ne derdi yav- her türlü düşünceye sahibim. Gerçekten her şey avucumun içindeyken bazen güçsüz düşebiliyorum. İnsanım sonuçta, en önemlisi kadınım. Ne kadar mantıklı olmaya çalışsam da doğuştan duygusalım. Yani bence o kadar da olmalı. Her an taarruza hazır kıta gibi gezemem. O yüzden umursamıyorum. Hayır, -mış gibi yapmaktan söz etmiyorum. O çok ayrı bir kulvar. Ciddi umursamamazlıktan bahsediyorum.

Aslında en baştan beri niyetim belliydi ama transpoze ettiğim için niyetim niyetsiz olarak görünüyordu. Niyetsiziz ama art niyetsiz değiliz. Tüm bunlara rağmen hala oyun hamurunun istediğim gibi şekillenmemesi beni bir miktar kırıyor. Üzülmüyorum, üzülemiyorum. Sakin-leş-mek bu kadar kolay olamaz. Sakinleşmek de değil, hissetmemek.

İşte o an "insanlıktan mı çıktım ya" falan da diyorum. Aslında tüm bunlar kendi karakterimde oynadığım birtakım oyunlar. Bir nevi pentimento. Tamam beni ben yaratmadım ama geliştirdim, beğenmediğim yerlerimi düzeltme hakkım hep var.

Damla Matisse, son eserinden bildirdi.

HOŞ GELDİNİZ SEFALAR GETİRDİNİZ

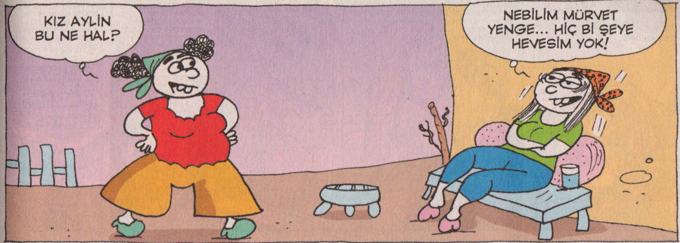
Katina Karanikola

Bu yıl tatil yapabilen yüzde otuzluk kesimin yüzde yirmisi adamızı tercih etti, Covid ile birlikte adaya akın etti, işletmecilerimizin yüzünü güldürdü Allah'ta onları güldürsün.

Sevgili tatilciler bizi tercih ettiğiniz için teşekkür ederiz sizlere minnettarız bizlerde size karşı kusur işlememeye, iyi bir yaz geçirmeniz için elimizden geleni yapacağız. Sizleri mağdur etmemek adına ada sakinlerine kışın ev kiralamıyoruz kiralasak bile Mayısta boşaltmalarını şart koyuyoruz. Maazallah gelir de sokakta kalırsanız çok mahcup oluruz. Ada sakinleri nasılsa başlarının çaresine bakar. Cadde ve sokaklara arabalarınızı gelişi güzel bırakmanızın nedeni oto park yetersizliği olmalı kusura bakmayın. Geçenlerde sinirlerime hakim olamayarak cıyak cıyak bağırdığım 34 plakalı araç sahibinden özür diliyorum. Beyefendi arabanızı yolun tam orta yerinde, karşıdan geldiğimi gördüğünüz halde, bırakarak fırına girerken nedense delirdim ve size bağırdım. Belki fırının önüne veya kenara çekemeyecek kadar acemi şoför olabileceğinizi hiç düşünemedim o an. Bir daha olmayacak ben kendi arabamı kenara çeker yürüyerek giderim gideceğim yere kadar. Zira trafik sıkışıklığına sebep olmamak, her yer yaya kaldırımı gibiymiş gibi yolun ortasında yürürken birilerinizi ezmemek, birilerinizin çamurluğuna zarar vermemek için araba kullanmıyorum, sayenizde benzinden tasarruf ediyorum. Geçen yazda öyle boş bulunup aynı potu kırmıştım. Terbiyesizlik ederek sahildeki turistlere çöpünüzü burada bırakamazsınız diye bağırmıştım. Tatile gelen bir aile iki çocuğuyla birlikte, güzelce, deniz yatağıyla yüzerlerken, şakalaşırlarken yatak patladı. Dolayısıyla olduğu yerde bıraktılar. Havası boşalan yatak yavaş yavaş denizin dibine çöktü. Ben ise hiç üşenmeden kalktım yatağı denizin dibinden koca yatağı çıkarıp ailenin önüne koydum "burada bırakamazsınız" diye. Adam haklı olarak parladı elimi bir dövmediği kaldı. Sanki ben götürsem elime mi yapışacak? Adamlar tatile gelmiş çöp mü taşıyacak? Biz neciyiz? Sahillerimizde, denizin dibinde, yol kenarlarında çöplerinizi hiçbir şekilde vicdan azabı çekmeden bırakabilirsiniz biz her yıl olduğu gibi peşinizden topluyoruz yeter ki siz adamızdan ayrılırken iyi anılarla ayrılın tekrar gelin. Sevgili yazlıkçılar sizler için mahalle aralarında, köy meydanlarında hasta mıyız, yaşlımız mı var, bebeğimiz mi var bakılmaksızın gece birlere kadar bangır bangır canlı müziğe katlanıyoruz. Katlanmasak ne değişecek sanki? Evimin dibinde her gece çalan canlı müzikten camlarım şangır şangır titrerken elimde ki kitabı, içtiğim sigaraları ısırıyordum. Baktım ki kafayı sıyırıyorum anne evine geri döndüm. O bangır bangır müziğe katlanmaktansa annemin dırdırına katlanırım. Hiç olmasa yatağa girip gözümü kapattığımda susuyor. Bunca yıl sonra anne evine geri döndüğümden annem canlı müzik yapan midyeciye minnettar. Kedileri seviyorsunuz bir çoğunuzun arabasında kedi maması var, kedileri besliyorsunuz. Sağ olun, var olun. Yaşadığınız yerde köpek yok mu siz mi tanışmadınız? Köpek görünce ormanda sırtlan görmüş gibi çığlık çığlığasınız. Sevgili Floksicigimle sokağa her çıktığımızda yüzünüzde ki ifadeyi gördükten sonra alışkanlıklarımızı değiştirdik. Hiç tedirgin olmayın sizin göremeyeceğiniz ara sokaklarda yürüyüş yapıyoruz. Aman sizi korkutup kaçırmayalım.. İki, üç ay kendi adamızda kapana kısılmış gibi olsak ta, tüm alışkanlıklarımızdan vazgeçsek te işletmecilerin suratını güldürüyorsunuz bizimki yerlerde sürükleniyor...

Katil

Feyhan Güver

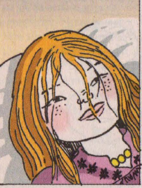

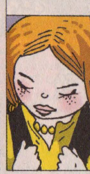
Mehmet Ali & Akşamsefası

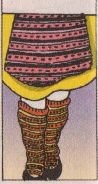
Nebiye Selo Konçe

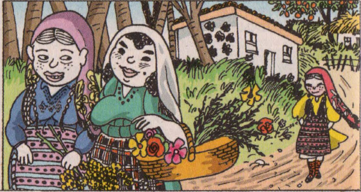

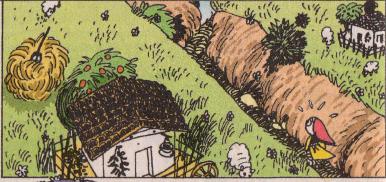

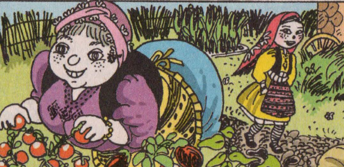

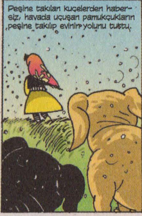

Tete: Teyze - **Klombos:** Lahana yemeği - **Manca:** Yemek - **Domata:** Domates - **Piparka:** Biber - **Kornik:** Soğan - **Banisa:** Börek - **Laub:** Lakap - **Kiti:** Çiçek - **Mintan:** Gömlek - **Kaçamak:** Mısır unlu pomak yemeği - **Fıta:** Elbise üstüne takılan önlük - **Şöşen:** El örgüsü uzun yün çorap - **Cızlavet:** Kara lastik - **Vrata:** Kapı - **Jena:** Kadın - **Gürgürden:** Hıdırellez - **Alça:** Hala - **Nana:** Yenge

Ramize Erer

Kız Hikâyeleri

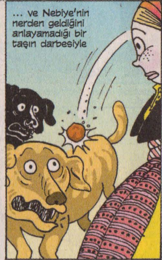

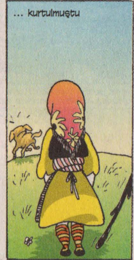

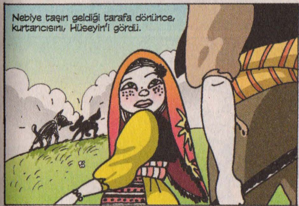

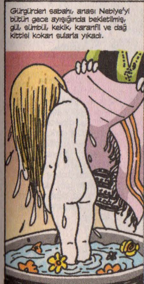

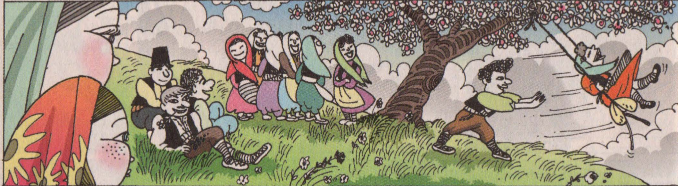

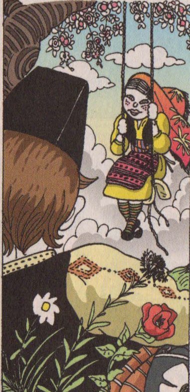
Mehmet Ali & Akşamsefası

Artık devoyka değildi Nebiye. Büyümüştü. Anası onu salıncaklara götürdü. Konçe köyünün çoşkaları aşklarını itiraf ettikleri bu günü iple çekerlerdi. Sevdalı oldukları kızları, salıncakta sallarlardı.

Nebiye gürgürden akşamı, gül diplerindeki dilek çömleğine mavi boncuklu bileziğini atmıştı. Sabah maneci kadın, çömlekten çıkan her bir ziynet eşyası için maneler okumuştu kızlara. Nebiye'ye çıkan mane şöyleydi.

Bahçede yeşil çınar
Boyu boyuma uyar
biz bir çift kumruyuz
ayırmaya kim kıyar.

Bu çınar Hüseyin'di. Nebiye'yi, kumrular gibi bulutlara uçurdu salıncakta o gün.

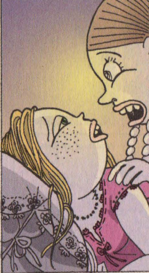
Devoyka: Küçük kız - **Çoşka:** Genç çocuk

O gece evlerden hasırlar, odunlar getirildi ve köy meydanında büyük bir ateş yakıldı. Yetmişlik neneler son bir gayretle çocuklarına, çocuklar neşeyle annelerinin kollarına, Nebiye'yle Hüseyin ise birlikte yeni bir hayata atlar gibi atladılar ateşin üzerinden sırayla. Hepsi ateşin üzerinden atlarken kışın pirelerinden, bitlerinden kurtulduklarını düşünüp, kendilerini yenilenmiş, temizlenmiş hissettiler.

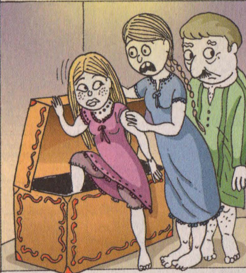

Bahar gibi çarpmıştı Nebiye'yi, Hüseyin. Nebiye mutlu bir yorgunlukla yatağına yattı. Rüyasında Hüseyin'le birlikte ateş üstünden neşeyle atlamaya devam etmek istedi ama o kadar yorgundu ki deliksiz bir uykuya daldı.

Uykusunun en derin yerinde, Anası korkudan açılmış gözlerle uyandırdı Nebiye'yi. Kötü bir şeyler olduğunu anladı Nebiye. Anasının gözleri, sadece Nebiye için korktuğunda bu kadar açılırdı.

Nebiye'yi çeyiz sandığına sakladı anası hiç ses etmemesini ve hiç çıkmamasını tembihledi kızına. Anasının korkusu, babasının çaresizliği şimdi Nebiye'ye geçmişti.

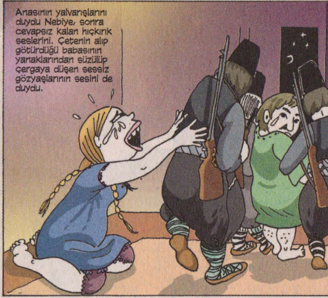
Nebiye kaldığı karanlıkta, bir tekmeyle kırılan kapılarının gürültülü sesini duydu önce, sonra bağırıp çağıran emirler veren hoyrat adam seslerini...

Anasına kızının nerde olduğunu sorduklarını duydu Nebiye, sonra annesinin inatçı sessizliğini, babasının hıçkırık sesiyle duydu.

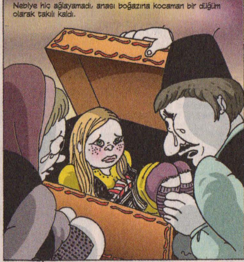
Mehmet Ali & Akşamsefası

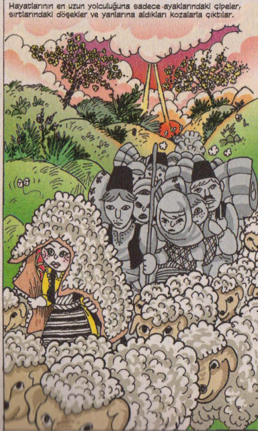

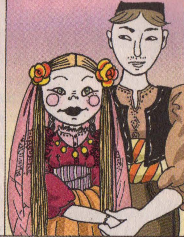

Çerga: Kilim - **Selo Konçe:** Konçe köyü - **Çipele:** Ayakkabı - **Koza:** Koyun - **Pösteki:** Koyun postu - **Kitti:** Çiçek

Elvida Aise, Piperefka Nene, Kokoşka Atike, Karabacak Fayık, Kelemeciler, Uşaliler, Nebiye ve Hüseyin uzun ve meşakatli yolculuklarından sonra yeni hayatlarını kuracakları Kırk Kilise şehrine geldiler.

Nebiye ve Hüseyin evlendiler. Nebiye telli, duvaklı güzel bir nevesto oldu.

Nebiye her gece tütünden dönen Hüseyin'i maneler söylerek karşıladı.

Hasat zamanı Nebiye, hamarat elleriyle yaptığı tereyağlı, ulaşıklı banisaları, balkabaklı gole pidelerini, bakır safalarla içtikleri buz gibi ayranları, hardaliyeleri Hüseyin'e taşıdı. Birlikte kırçma yaptılar.

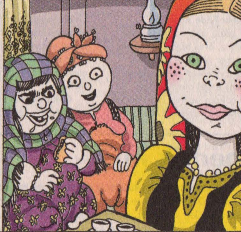

Hüseyin çalışkanlığı ile kısa sürede tütün tarlasına gündöndü, buğday tarlalarına tubenisa, dinya ektikleri bostanı, kuruşka, yabuka ağaçları olan meyva bahçesini de kattı.

Bir gün köyün kusur bulucu, laup takıcı iki kadını Kara Ava ve Dobracı Fatime, Nebiye'yi ziyaret ettiler. Nebiye'nin lezzetli banisalarını afiyetle yiyen Kara Ava, Nebiye'nin meşe küllü sularla yumuşattığı, çamaşır sodalarıyla açtığı, kendi sakız gibi beyaz patiskalarına benzettiği beyazlığını kıskanıp dikkati hamaratlığına çekmek istedi. Hamarat Nebiye dedi ona ama Nebiye'nin insanı bir kır gezintisine davet eden, çimen yeşili gözlerine hayır diyemeyen Dobracı Fatime, bütün dobracılığıyla son noktayı koydu. Güzel Nebiye...

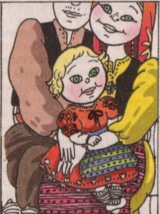
Köyün erkekleri, Hüseyin'in uzun boyuna, çalışkanlığına, tütüncülük yapmasına, dilindeki anlaşılmaz kelimelere bakıp ona çoktan Pomak laubunu takmışlardı bile. O artık Pomak Hüseyin'di.

Nebiye'nin iştahı açılmıştı. Kendinden geçerek tereyağlı banisalar yiyor. Banisaları yerken pekmezli kaçamakları, kiseleçli salataları hayal ediyordu. Kornik kokusunu ise midesi kaldırmıyordu. Hüseyin gece yarıları komşunun bahçesine dalıp karısının canının çektği yeşil silivaları topluyordu.

Dokuz ayın sonunda Güzel Nebiye ile Pomak Hüseyin'in Nebiye'nin aş erdiği silivalar gibi yemyeşil gözlü bir kızları oldu. Ona Bahar adını koydular. O kız benim annemdi.

Bu hikayeyi çizerken benim de canım Nebiye gibi tereyağlı peynirli banisaları, balkabaklı gole pidelerini, rasol turşularını istedi. En büyük mutluluğu bu yemekleri yapıp bana göndermek olan uzaktakı annemi çok özlediğimi farkedip üzüldüm.

Abartmıyorum annem televizyondan gelen "Balkanlardan gelen soğuk hava dalgası, yurdumuzu etkisi altına alacak" anonsuyla çocuk gibi sevinirdi. Ben de Balkanlar'dan gelen çok sevdiğimiz bir akrabayı bekler gibi sevinçle beklerdim soğukların gelmesini.

Anneme telefonda nenemin, dedeme söylediği maneyi sordum. O da sizin için söyledi.

Nevesto: Gelin - **Kırçma:** Hasat sonu yemeği - **Kiseleç:** Kuzu kulağı otu - **Siliva:** Erik - **Rasol:** Lahana - **Kuruşka:** Armut - **Yabuka:** Elma

Mehmet Ali & Akşamsefası

BİLİM YUVASINDA AÇAN GÜL

Yaşar Seyman
yasarseyman@gmail.com

Tolstoy diyor ki; "Güzel bir gülüş, karanlık bir eve giren güneş ışığına benzer." Kuşkusuz su sözü çağrıştıran milyonlarca gülüşten biri de Nazire Akbulut'un güzel gülüşüdür.

O, ilkokul mezunu olmayan anne ve babanın profesör kızıdır.

Nazire, 15 Mart 1959 yılında ailenin ikinci çocuğu olarak, Erzincan'ın Tercan ilçesine bağlı Kümbeller şimdi ki adı Yenibucak köyünde dünyaya gelir. Nezahat ablası babasına, Nazire annesine benzer. Kara gözlü kız, kara trenle doğduğu topraklardan göç eyler. Erzincan'dan İstanbul'a, İstanbul Sirkeci'den bindiği kara trenle ülkeler geçerek Almanya'ya gider. Baba da anne de dört çocuklarını sevgiye doyumlu büyütürler. Nazire'den sonra erkek kardeşi Hüseyin ve bizim topraklarda son çocuğa "Tekne kazıntısı" derler, küçük kız kardeşi Filiz Almanya'nın Stuttgart eyalet merkezine bağlı Heilbronn şehrinde doğar.

Nazire okumayı ve mücadeleyi seçen bir yapıya sahiptir. Sekiz yaşında Almanya'da okula başlayan Nazire Almancayı bugün bir Alman'dan daha iyi konuşur demek abartılı olmasa gerek. Almanya'da dokuz yıllık temel eğitimi bitirir ve ardından bir yıllık ticaret eğitimi alır. Bizimkilerin " Gurbetçi," ya da "Alamancı" diye seslendikleri ailenin kızı yaşam hedefini, yol haritasını çoktan çizmiştir.

İlk kuşak Almanya'ya gidenlerin 60. yılı geride kalırken, bir göçmen çocuğu olarak Almanya'da büyür. Göçmen bir çocuğun zorlukları nelerdir ondan daha iyi o yaşamı yaşayanlar bilse de o bu zorlukları kendi özelinde duyumsar ve yaşar. Dil öğrenmek, oradaki yaşama uyum, sevgi dolu bir aile ortamında büyüdüğü için kolaydır. Almanların bir işçi, bir göçmen hem de bir kız çocuğuna bakışı nedir? Yanıtı Nazire'de saklı...

Anne ve babası birbirine büyük bir aşk ve muhabbetle bağlıydılar. Babası köklerine, kültürüne, inancına, değerlerine sıkı sıkıya bağlı onları yaşama dönüştürürken, çocuklarına özgürlükler tanıyan, sevgiyle yaklaşan bir baba. Özenle, özveriyle, sevgiyle çocuklarını büyüten annenin biçim verdiği çocuklarından biri de Nazire'dir.

Nazire Almanya'da liseyi temel eğitimi bitirdi. Yurda dönünce, denklik sınavı vererek Üniversite sınavlarını kazanır. AÜ Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Alman Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun olur. Bilim dünyasındaki rol modeli hocası Gürsel Aytaç olduğu için onun gibi bilim yolculuğunu sürdürecektir.

Üniversite mezunu güzel bir kız olan Nazire, bir gün sevdalandığı gençle evlenir. Babasının, annesine seslenişinden çok etkilenmiş olacak ki o da eşine hep "Yârim" diye seslenmeyi seçer. O sevdiğine "Yar, yârim" diye seslendikçe kimin aklına Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun o zihinlerdeki yerini kimselere kaptırmayan aşk şiiri gelmez ki:

"Önde zeytin ağaçları arkasında yâr"

Önde zeytin ağaçları neyleyim neyleyim/Dalları neyleyim/Yâr yoluna dökülmedik dilleri neyleyim/Yâr yâr!.../Seni kara saplı bir bıçak gibi sineme sapladılar/Değirmen misali döner başım/Sevda değil bu bir hışım/Gel gör beni darmadağın/Tel tel çözülüp kalmışım./Yâr yâr/Canımın çekirdeğinde diken/Gözümün bebeğinde sitem var."

Nazire, zeytin gözlü, ağzı burnu kalemle çizilmişçesine kusursuz, orta boylu, burcu gibi balıketinden bir esmer güzel ve bir esmer zekâ olarak ışıldar. Evlenmesi ne anneliğine ne de bilim yolculuğuna engel olmayacaktır. Çünkü o kararını çoktan vermiş, bilim dünyasında yürüme adımlarını atmıştır. Ülke içindeki üçüncü göçü başlar. Çukurova Üniversitesi için Adana'ya gider.

O artık Çukurova'nın sıcaklığı ile bir bilim yuvasında kavrulacaktır!

Sendikalaşan öğretim üyelerinin örgütlenmesinde yer alır. Bir sabah onu öğretim görevlilerinin haklarını savunurken televizyonda dinleyen yakınları onunla gönenirler. Gurur duyarlar. Bir emekçi anne ve babanın emekleri onda çiçeğe durmuştur. Azmin elinden hiçbir şeyin kurtulmayacağının ne güzel örneğidir.

Nazire'nin bilimsel yolculuğu, ülkenin çağdaşlıktan uzak yöneticilerin yönettiği bir döneme denk geldiğinde en genç profesörlerden olsa da bilimsel yolculuğunu düşlediği gibi mutlu geçiremez. Onun en büyük şansı mutlu büyük ailesidir. O iyi bir eş, iyi bir anne olduğundan öğrencilerine de sıcak davranışlar içinde olur. Çocuklarından öğrencilerine uzanan sevgi eli, onların derslerinde vurdumduymaz, ilgisiz, disiplinsiz olmalarına asla izin vermez. Daima onların ufkunu açan, özgür düş kurmalarını öğütleyen, başarıları için çırpınan bir bilim insanıdır. Alman Dili Eğitimi bölümünde bir profesör olarak yüzlerce öğrenci yetiştirir.

Çukurova üniversitesinin sevilen akademisyenlerindendir. Uğraşdaşları içinde de sevilen dost canlısı biridir. Herkesi kendi gibi bilse de onlara yaklaşımda hep bir mesafe koyar ve o mesafeyi korur. Bunu yaparken aşla gardını almaz, yaşam kuralları ile yürümeyi tercih eder, çok senli benli olmaz. Övgüsünü de eleştirisini de yerli yerinde yapmaya özen gösterir.

Çukurova'dan ülkenin başkenti Ankara'ya çocuklarının eğitimi için gelir ve Gazi Üniver-

Göçmenlik mi?

"Hangi bireysel donanımla ve hangi koşullarda göç etmek zorunda kalındığına göre, göç de farklı anlamlar kazanır. Olumlu açıdan ve kişinin kendi kararı sonucu gerçekleşen bir göç, kişinin gözü karalığına işarettir. Göç; yeni yerler, yeni toplumlar, yeni bir dil ve kültür vb. tanıma olanağıdır. Göç eden, o güne kadar birlikte yaşadığı toplumun kültürünü, gittiği ve yerleştiği topluma tanıtma ve taşıma, bir bakıma elçilik görevini de üstlenir. Göçmen, kültürel bağlamda hem öğrenir hem öğretir. İçlerinde ender de olsa Amişler gibi kimliğini koruyarak yaşamlarına devam edenler de bulunuyor, doğrudan asimile olmayı seçenler de var, özellikle iradi göç edenlerde; mesela Amerikan rüyasını yaşamaya gidenler.

Ancak göç etme, yaşa ve dünya görüşüne göre – yeni bir fidenin veya kök salmış bir ağacın yabancı sahada yaşaması kolaylık ve zorluk gibi – farklılık gösterir. Aidiyet duygusu ile bağlı olduğu topluluktan ayrılan göçmen, psikolojik olarak zayıftır, kırılgandır, çekingendir, güvensizdir. Yeni edindiği kültüre uyum sağlayıp hâkim oldukça kendini güçlü hisseder, özgüven kazanır. Çift kültürle, hem geldiği kültürden hem yerleştiği kültürden ayrı bir zenginliğe sahiptir.

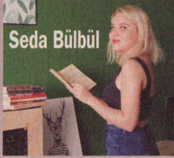
Göçmen gibi göçmen kabul eden, kabul etmek zorunda kalan topluluklar açısından da farklı yaklaşımlar ve deneyimler ortaya konmaktadır. Göçmeni, varlığına karşı tehdit gören göç alan toplumlar, göçmenlere karşı ötekileştirici, küçümseyici, dışlayıcı tutumları farklı şekillerde dışa vurur. Göçmenleri ya tahakküm altında tutar, ezer; hep yabancı kılar ve gettolara mahkûm eder ya da asimile eder, geçmişini silmeye zorlar veya radikalleştirerek tepkisel davranmasına neden olur. Göç eden ve göç alan toplulukların karşılıklı saygı ve kabulü ise aslında uyumlu ve kültürel açıdan zenginleşerek birlikte ve bir arada yaşamanın temelini oluşturmaktadır."

AYRI DÜNYALAR

Kahkaha atarken ağlatan, türlü saçmalıkları yapmak için günlerce beklediğimiz kızlar gecesini biz kadınlar pek severiz. Fakat bu geceden her zaman stres atmış olarak çıkamayız.

Şarabın tadının sirke gibi çıktığı, "haydiii aldatmalı, aşklı maşklı film izleyeliim" cümlesinin ardından uyuyakalmalı bir kızlar gecesinde "biz ayrı dünyaların insanlarıyız" mesajıyla ufak çaplı bir sarsılma yaşadım. Hâlbuki ne ben zengin bir fabrikatörün kızıydım ne de o fakir, gururlu bir gençti. Uzaylı Zekiye miydim yoksa? Hangi dünyanın ayrısı, kaç tane dünya vardı ki? Etrafımda kıpır kıpır dolanan kız grubuna çaktırmadan balkona çıktım. İster istemez ilişkimizi sorgulamaya başladım. Kendi arzularım doğrultusunda hareket etmek, seksi ve güzel hissettiğim kıyafetleri tercih etmek, görüşlerimi 'erkekler, insanlar ne der' diye düşünmeden söylemek belki de beni uzaylı, başka bir dünyanın varlığı yapmıştı. Aslında şu an üzülmek, bu durumu sorgulamak bile anlamsızdı. Başka bir dünyanın insanı olduğum için sevinmem gerekiyordu. Benim dünyam güzeldi, ister hazlarıyla hayatına yön veren bir kadın olurdum ister ördek gibi yürür, kutup ayısı gibi bilmem kaç ay uyurdum. Aynı dünyaya ait olup sıkıcı, monoton bir ilişki yaşamaktansa kendi renklerimle süslediğim başka bir yere ait olurdum.

"Başka dünyaların insanlarıyız sevgili okurlar, aykırıyız, çünkü hepimiz çok özel, bambaşka insanlarız. Dünyalarımızı dışlayanlara değil, kucaklayanlara ihtiyacımız var!"

site'sine yeni bir kadro açılınca geçer. Ancak bölümünü geliştirmesi engellenir. Derslerini Türkçe olarak gerçekleştirse de Fransızca bölümü öğrencilerine de katkı sunar. Alman Dili ve Edebiyatı bölümünde bir profesör olarak yüzlerce öğrenci yetiştirir. Bununla da yetinmez Eskişehir üniversitesine ders vermek için hızlı trenin hızıyla gider, gelir. Dur durak bilmez kadın hakları savunur, bilimsel makaleler yazarken izi kalan görüşlere imzalar atar.

Gazi Üniversitesi onun özgürce çalışmasına izin vermeyince ödün vermeden, eğilip bükülmeden " Dönen dönsün ben dönmezem yolumdan" ilkesi ile dilekçesini verir, emekli bir profesör olarak yaşam yolculuğunu sürdürmeye başlar.

Buna seven ve sevilen bir eş, muhteşem anne, iyi evlat, teyze, hala olmasının da büyük katkısı olur. Bilim yolculuğunu, "Uzun ince bir yoldayım," misali sürdürürken baba ve annesi, tüm aile desteklerini esirgemez. Nazire de onların sevgi ile uzattığı ellere, hep başarı meyveleri bırakır. Sevdiklerinin onun için düşlediği, dilediği gelecek umutları hep çiçek açar. Nazire böyle güzel örnek olunca oğlu ve kızı da onu düş kırıklığına uğratmak yerine hep gönendirirler.

Nazire'nin izdüşümü de kendi gibi ülkesinden başka diyarlara gidip hem göçmen hem kadın hem de bilim insanı mücadelesi veren Hintli Profesör Gayatri Chakravorty Spivak'tır.

İkisi de göçmenliği iliğine kadar yaşayan, ülkesi sorulduğunda burun kemiği sızlayan, küçümseyen bakışlara aldırmadan, kararlı, amaçlı, sevdalı yürekle yürüyen Gayatri Chakravorty Spivak ve Nazire Akbulut.

Bugün öğrencileri içinde başarı öyküleri yazanlarla, yazdıkları yapıtlarla, bu ölümlü dünyada ölümsüz olduklarını gösteren iki bilge kadına saygıyla...

Kadına Bakış açısını şöyle açıklar:

En ilkelinden en gelişmişine kadar her toplumda, ataerkil toplumsal değerlerin kadını baskıladığını, kadının tek başına kendini bu cendereden kurtarıp çıkarmasının zorluğunu biliyor ve yaşıyoruz. Örgütlü feminist hareketlerin bu çıkışa bireysel veya kitlesel destekleriyle ivme kazandırdığını da gururla görüp kendi olanaklarımız dâhilinde katkı sunuyoruz.

Aslında gelenekleri olan bir aileden geliyorum ancak ailem bu geleneklerin, bireyin yaşamını kolaylaştıran boyutlarını koruyup uyguladığı için kadın olarak katı toplumsal cinsiyet rolleri doğrultusunda yetiştirilmedim. Bir erkek evlada sunulan haklardan kadın olarak yararlanıp toplumsal yaşamın içinde hep yer alınca kadın ve erkeğin sahip oldukları hakları ve toplumun onlara yüklediği – ancak her birinin zamanla içselleştirdiği - sorumlulukları karşılaştırma olanağı buldum."

Not: Prof. Dr. Nazire Akbulut
akbulutnaz59@gmail.com
https://nazireakbulut.com/

YORULDUK

Biz hepimiz birbirimize el kol olduk, omuz olduk, dil olduk kelam olduk; dünyanın geri kalanına karşı yaşam hakkımızı savunmaya çalışıyoruz. Biz kadınlar, yalnızca et yalnızca kemik olmadığımıza iknaya uğraşıyoruz dünyayı. Dinlenmeye vakit olmuyor, soluklanamıyoruz; ya bir çocuğun imdadına yetişmek gerekiyor ya bir hayvanın. Dilinden, dininden, cinsiyetinden ve bilumum etiketinden azade; insan olarak gördüğümüz herkes ve yaşatılması gereken her can için didiniyoruz. Her zaman yalnız değiliz, nadideliğimize övgüler düzemem. İnsan olma sevdasını ve yaşama sevincini birlikte sırtlanmaya çalıştığımız erkekler yok mu; elbet var. Ama yine de olması gerekenden yalnızız işte. Yasalar korumuyor, yasaklar durdurmuyor bize edilenleri. Meselemizin, yüreğe ve samimiyete de ihtiyacı var.

Yüksek perdeden söylenmiş sözlerle ve had bildiren "oh olsun işte"lerle bir ayağı çukura giriyor o yasaların. Uzaktan parmak sallayış ve acıya sırt dönüşle anlamını yitiriyor o yasaklar. Bütün zulümler meşrulaşıyor. Suçluyu anlamaya çalışıyorlar. Caniyi, sapığı anlamaya çalışıyorlar. Birer bahane bulmak istiyorlar yaşananlara, nedenlere dayandırmak, "olabilir"likle açıklamak istiyorlar. Oysa en çok kurbanın anlaşılmaya ihtiyacı var. Çünkü acı, zamanla sahibinin öğretmeni olabilir ama kimse bu derse gönüllü değildir. Hoşgörünün fazlası israf, tepkinin zayıfı "aferin"dir üstelik.

Kadınlara yapılanları hafife almayın, kadınlara bunları yapanları hafife almayın. Canice hislerle bilerek ve tasarlayarak, öfkesini kontrol etme gereği duymadan ve adeta zevk alarak zulmedenleri, sakın size uzak sanmayın. Canavarlar zamanla, onları besleyenleri de yutarlar.

Yorulduk. Birbirimize sahip çıkmaya çalışmaktan ve kısılan sesimizle karanlıkta şarkılar söylemeye çalışmaktan usandık. Bize güzel bir şarkı açın.

Mehmet Ali & Akşamsefası

Yaşam Koçu

Feyhan Güver

OF AFET ABLA ŞÖYLE GÖNÜL TELİMİ TİTRETECEK Bİ ADAM BULAMADIM ŞU HAYATTA!.

ÇOK İSTEYENİN OLDU... N'OLDU? UYMADI MI?!

E İNSAN BİRAZ GÖNLÜNE GÖRE İSTİYOR... BULAMADIM... BULAMADIM...

ÖYLE ÇOK UYGUNU ZOR!

VALLA BAZAN KENDİMİ TENCERE GİBİ HİSSEDİYORUM!.

HAYDAA.. KIZ NE TENCERESİ?!!

BASBAYAĞI TENCERE İŞTE... ONCA SENEDİR YUVARLANDIM ŞU KAPAĞIMI BULAMADIM! HA... HA...

AY SEN ÇOK YAŞA EMİ! HA HA HAA..